

Nuorisotyön kriteeristö

Sisällys

Ajo-ohje Nuorisotyön kriteeristöön	3
1. Nuorten suhde toisiin nuoriin	4
1.1 Kaverisuhteiden mahdollistaminen ja tukeminen	5
1.2 Harrastaminen ja toimintaryhmät	7
1.3 Seurustelu	9
1.4 Nuorten omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen	11
1.5 Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen/vahvistuminen	13
1.6 Tunnetaidot	15
1.7 Turvataidot	17
2. Nuorten suhde luotettaviin aikuisiin	19
2.1 Nuorten suhde huoltajiin/lähiyhteisöön	20
2.2 Nuorten yksilöllinen kohtaaminen	22
2.3 Nuorten vuorovaikutuksen tukeminen aikuisten kanssa	24
3. Nuorten suhde alueeseen ja omaan lähiympäristöön	26
3.1 Nuoret toimijoina omassa lähiympäristössään	27
3.2 Turvallisuuden tunteen edistäminen alueella	29
4. Nuorten suhde palvelujärjestelmään ja rakenteeseen	31
4.1 Koulutus	32
4.2 Työelämätaitojen tukeminen	34
4.3 Palveluohjaus	36
4.4 Digitaaliset palvelujärjestelmät	38
5. Nuorten suhde päätöksentekoon ja yhteiskuntaan	40
5.1 Kansalaisuus ja demokratiataidot	41
5.2 Nuorten innostaminen vaikuttamiseen	43
5.3 Nuoruuden edunvalvonta ja elinoloihin vaikuttaminen	45
6. Nuorten suhde maailmaan, kulttuuriin ja luontoon	47
6.1 Ekologisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa	48
6.2 Sosiaalisesti vastuullinen ja kestävä elämäntapa	50
6.3 Kulttuurisesti vastuullinen ja kestävä elämän tapa	52
Itsearviointi ja auditointiraportti	54

Ajo-ohje Nuorisotyön kriteeristöön

Tämä kriteeristö on tarkoitettu käytettäväksi kaikissa nuorisotyön työmuodoissa. Kriteeristö rakentuu nuorisotyön suhdeteorian ympärille ja sen avulla tarkastellaan nuorisotyön kasvatuksen laatua eli sitä, mitä nuorisotyössä kasvatuksellisesti tapahtuu.

Kriteeristöä voidaan käyttää koko nuorisopalveluiden tasolla tai yksikkökohtaisesti, ja se on sovellettavissa kaiken kokoisissa kunnissa.

Kriteeristön tuottamaa arviointitietoa voidaan hyödyntää ja tarkastella yhdessä Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketin muiden osa-alueiden tuottaman tiedon kanssa.

Nuoren yksilöllistä kasvua tuetaan tukemalla nuoren suhteita. Nuorisotyön suhdeteoria avaa nuorisotyön peruslähtökohtaa, jossa nuori on keskiössä. Nuorisotyö perustuu nuoren tukemiseen hänen sosiaalisessa ympäristössään, ja lähtökohtana voi olla vain nuoren itsensä tarve. Nuorisokasvatus on nuoren itseilmaisuuden, itsetunnon, itsen hyväksymisen tai itseksi tulemisen tukea. Nuorisokasvatus on nuorten suhteiden tukemista:

1. Nuorten suhde toisiin nuoriin
2. Nuorten suhde luotettaviin aikuisiin
3. Nuorten suhde palvelujärjestelmään ja rakenteisiin
4. Nuorten suhde alueeseen ja lähiympäristöön
5. Nuorten suhde päätöksentekoon ja yhteiskuntaan
6. Nuorten suhde maailmaan, kulttuuriin ja luontoon

(Nuorisotyön suhdeteorian lähde: Kauppinen, E., Kiilakoski, T. 2022. Suhdeteoria. Power Point -esitys. Saatavissa Kanuunan sivuilta materiaalipankista. [viitattu: 14.9.2022.]

Nuorisotyön kriteeristö on tarkoitettu työn kehittämisen välineeksi auditointi- ja itsearviointimallin periaatteiden mukaisesti. Sen tuottamaa arviointitietoa on tarkoitus käyttää kehittämiskohteiden löytämiseen. Kriteereitä on yhteensä 22 ja ne on jaettu suhdeteorian mukaisesti

kuuteen suhteeseen. Tasoja löytyy neljä, kuten aiemmin kehitetyissä kriteeristöissä, ja toimintaperiaate on sama. Alempi taso sisältyy ylempään tasoon. Suoraan ei voi hypätä tasolle kolme. Tasokuvausten nimet ovat muuttuneet ja tässä kriteeristössä ne ovat: 1. TASO (ajateltu, ymmärretty), 2. TASO (tehty, tunnustettu), 3. TASO (toiminta on suunnitelmallista) ja 4. TASO (nuoret aktiivisia toimijoita ja toimintaa kehitetään).

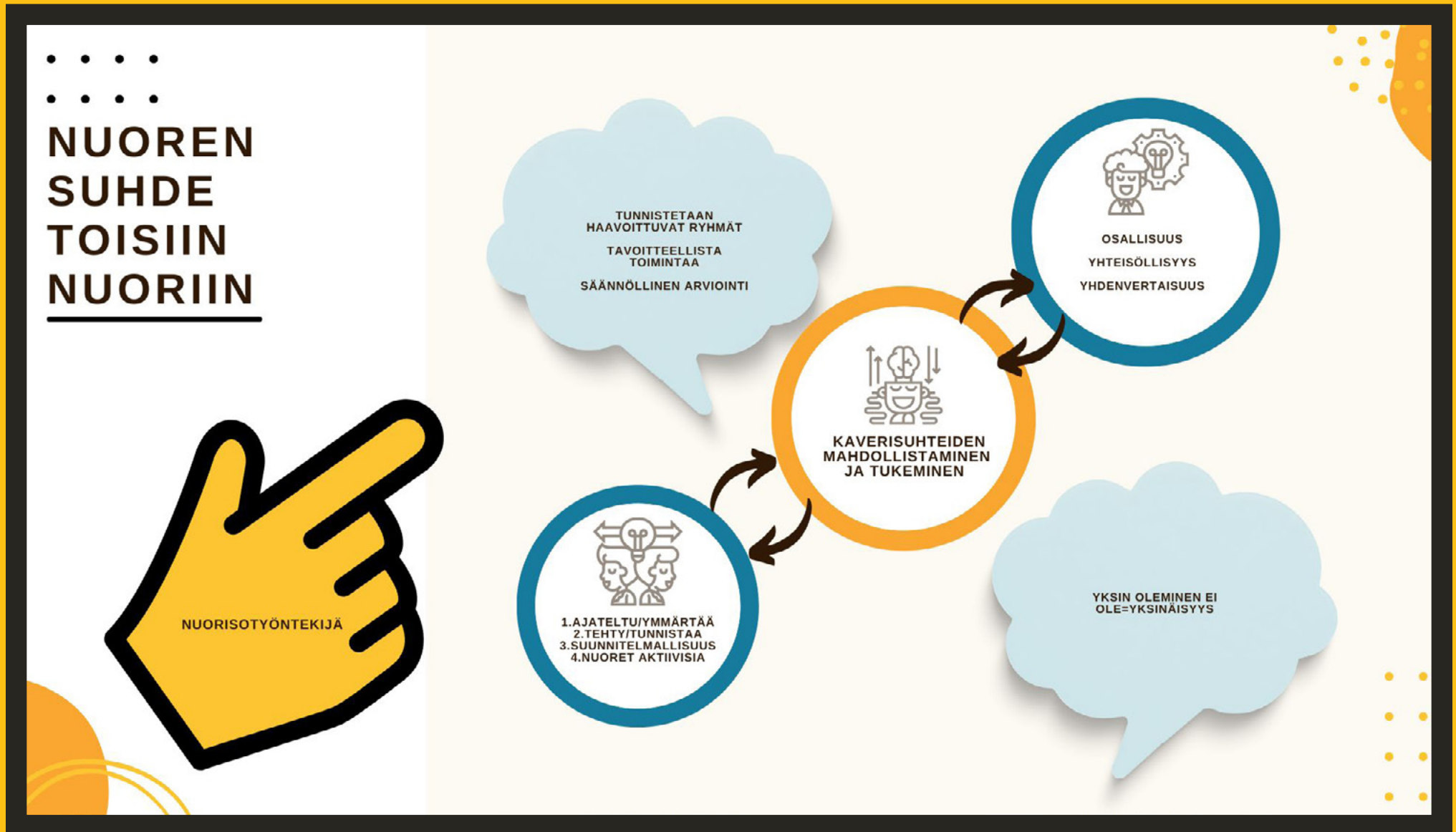
Kriteeristön läpileikkaavina arvoina ovat osallisuus, yhteisöllisyys, moninaisuus ja yhdenvertaisuus. Kriteeristössä toistuvia termejä ovat suunnitelmallisuus ja toiminnallisuus. Suunnitemallisuudella tarkoitetaan sitä, että työtä raportoidaan, arvioidaan, kehitetään ja suunnitellaan. Toiminnallisuudella tarkoitetaan tekemistä. Kriteeristöä voi itsearviointien lisäksi hyödyntää edelleen myös auditoinnissa, mutta se vaatii keskustelua jo havainnointivaiheessa, sillä kasvatuksen laatua ei voida tulkita pelkästään tilanteita seuraamalla.

Nuorisotyön kriteeristön kehittäminen käynnistyi syksyllä 2021 Kanuunan Arviointi ja dokumentointi -verkoston tapaamisessa yhteisellä päätöksellä. Kriteeristön vertaiskehittämisyhmään kuuluivat nuorisotyön ammattilaiset Saara Kiiskinen Taipalsaareltä, Tuula Tissari Kotkasta, Ida Rauhala ja Anu Puolanne Oulusta, Minna Sirviö Helsingistä, Riitta Mikkonen Lappeenrannasta sekä Petra Sorvisto Espoosta. Lisäksi työskentelyssä ovat olleet mukana Nuorisotutkimusseuran tutkijat Tomi Kiilakoski ja Eila Kauppinen.

1. Nuorten suhde toisiin nuoriin

1.1 Kaverisuhteiden mahdollistaminen ja tukeminen

Toiminta edistää kaverisuhteita ja yhteisöllisyyttä.

Haavoittuvassa asemassa olevia nuoria ovat esim. seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat, vieraita kieliä äidinkielenään puhuvat tai ulkomailla syntyneet.

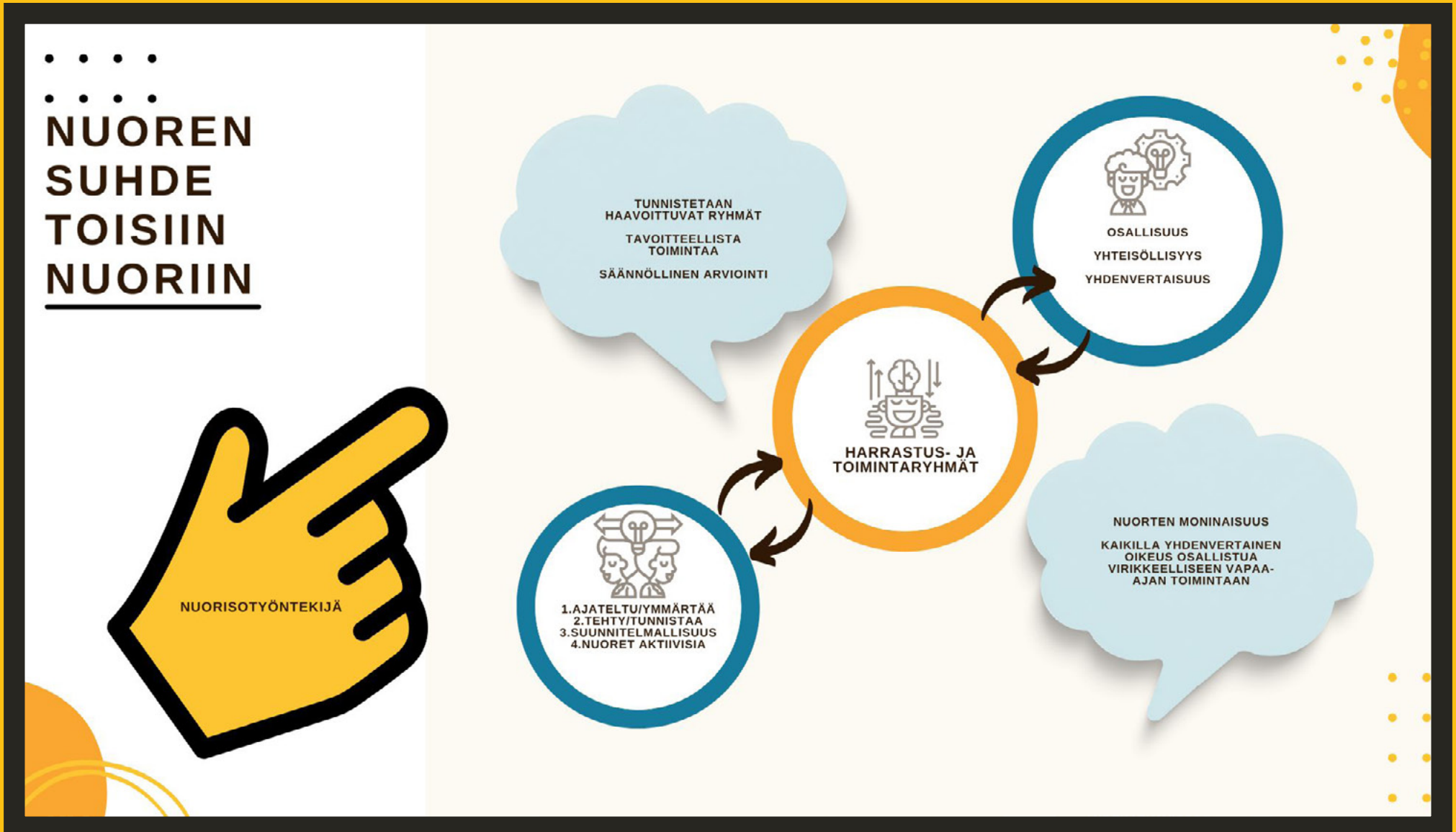
Haavoittuvaan asemaan altistaa myös lapsiperheköyhyys, kodin ulkopuolelle sijoittaminen sekä paperittomuus.

1.1 Kaverisuhteiden mahdollistaminen ja tukeminen

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
<p>Nuorisotyöntekijät ymmärtävät yksinäisyyden tuomia riskejä ja ryhmään kuulumisen tuomia positiivisia asioita. Sekä yksin että ryhmässä oleviin nuoriin kiinnitetään huomiota.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät rakentavat toista kunnioittavan ja turvallisen ilmapiirin, jossa nuoria rohkaistaan dialogiin toisten nuorten kanssa. Nuorisotyöntekijät tunnistavat haavoittuvassa asemassa olevia nuoria, jotka ovat alttiita yksinäisyydelle.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät suunnittelevat toimintaa niin, että myös haavoittuvassa asemassa olevat nuoret on huomioitu. Nuorisotyöntekijät asettavat toiminnalle tavoitteita yhdenvertaisuuden edistämiseksi.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät toimivat aktiivisesti, jotta nuoret voivat solmia kaverisuhteita yli ryhmärajojen. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat tavoitteiden toteutumista.</p>

Muistipanoja

1.2 Harrastaminen ja toimintaryhmät

Toiminta edistää kaverisuhteita ja yhteisöllisyyttä.

Mahdollistetaan harrastaminen kaikille, esim. tarjoamalla maksuttomia harrastuksia. Ymmärretään taloudellisen eriarvoisuuden merkitys nuoren elämässä.

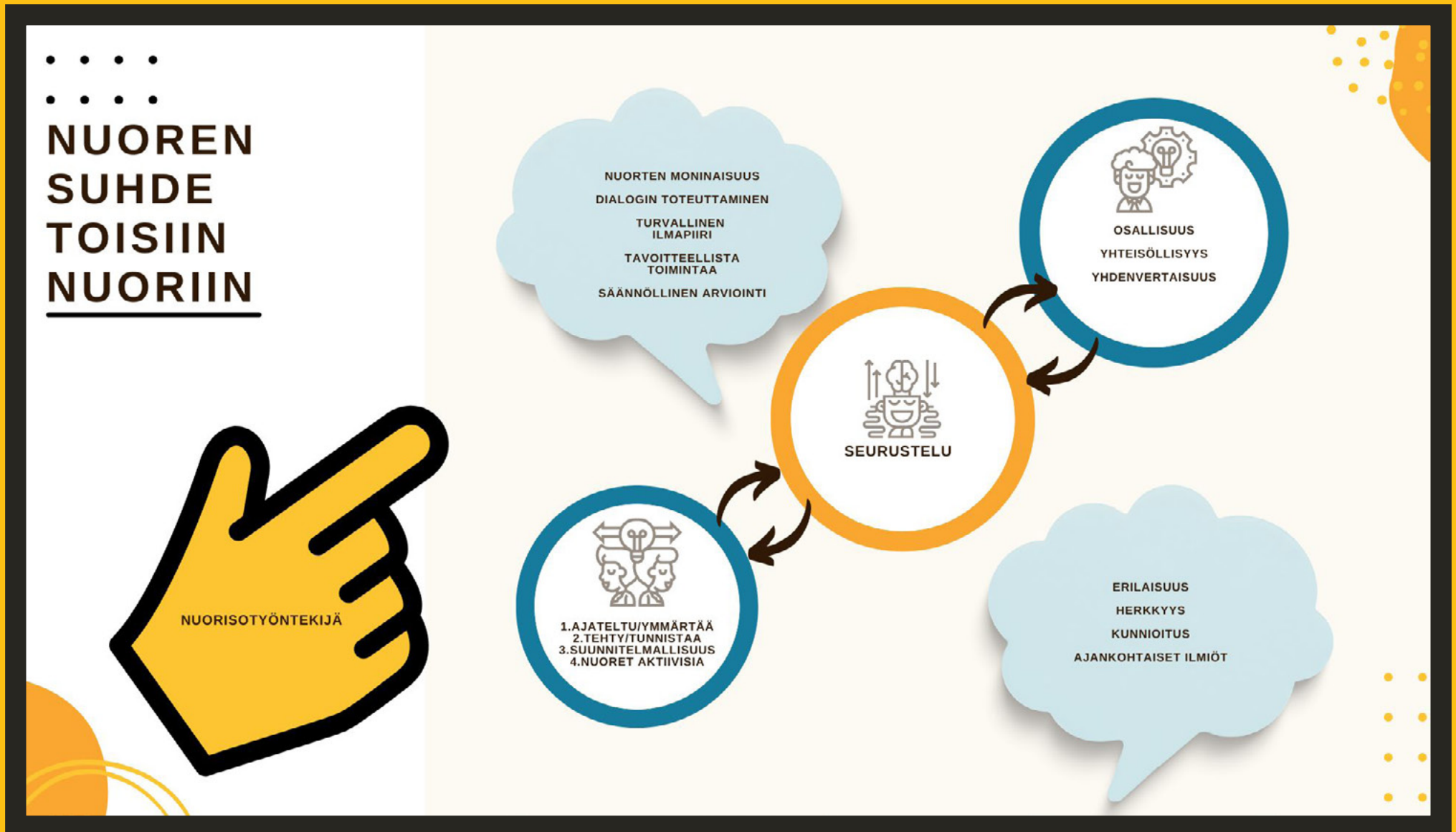
Ennen harrastuksiin ohjaamista pyritään selvittämään, huomioiko harrastuksen järjestäjä nuorten moninaisuuden toiminnassaan.

1.2 Harrastaminen ja toimintaryhmät

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät harrastusten ja toimintaryhmien merkityksen erilaisille nuorille. Nuorille tiedotetaan harrastusmahdollisuuksista.	Nuorisotyöntekijät auttavat pyydettyä nuoria löytämään harrastuksia. Nuorisotyöntekijät ohjaavat ja saattavat nuoria muiden toimijoiden järjestämään harrastustoimintaan. Tarvittaessa harrastustoimintaa järjestetään itse.	Nuorisotyöntekijät asettavat toiminnalle nuorisotyöllisiä tavoitteita. Nuorisotyöllä poistetaan rakenteellisia ja sosiaalisia esteitä harrastuksiin osallistumiselta.	Nuorisotyöntekijät toimivat aktiivisesti, jotta nuoret löytävät itselleen mielekästä vapaa-ajan toimintaa ja vertaisryhmiä. Toiminnan järjestämisessä on huomioitu nuorten moninaisuus. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat tavoitteiden toteutumista.

Muistiinpanoja

1.3 Seurustelu

Nuorisotyöntekijät huomioivat seurustelun moninaisuuden. Ymmärretään myös esimerkiksi se, että kaikkien ei tarvitse seurustella.

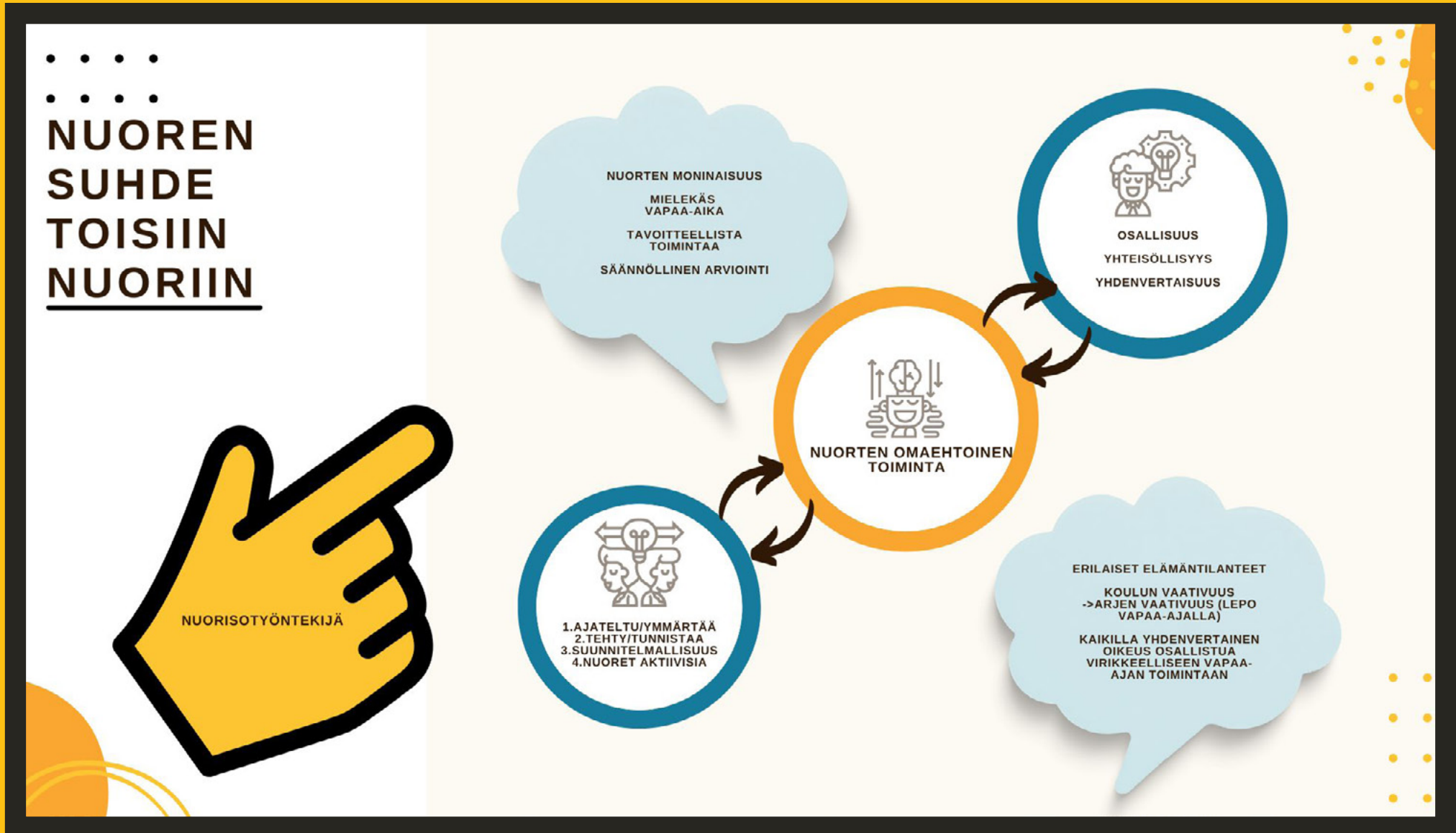
Nuorten kanssa keskustellaan siitä, että myös seurustellessa jokaisella on oikeus seksuaaliseen itsemäärämisoikeuteen ja velvollisuus kunnioittaa toisten seksuaalisia rajoja ja siihen liittyviä haluja sekä toiveita.

1.3 Seurustelu

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät seurustelusuhteisiin tai seurusteluun liittyvän moninaisuuden ja seurustelun merkityksen osana nuoruuden kehitystehtävää.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat nuorten seurusteluun liittyviä haasteita ja ilmiöitä. Nuorisotyöntekijöillä on valmiuksia ja herkkyyttä keskustella seurusteluun liittyvistä asioista nuorten kanssa.	Nuorisotyöntekijät ottavat nuorten kanssa puheeksi tunnistetut seurusteluun liittyvät asiat oikea-aikaisesti ja suunnitelmallisesti.	Nuorisotyöntekijät rakentavat turvallisen ja toista kunnioittavan keskusteluilmapiirin seksuaalisuuteen ja seurusteluun liittyvissä asioissa, jotta nuoret uskaltavat ottaa asioita puheeksi. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

1.4 Nuorten omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen

Otetaan huomioon nuorten moninaisuus ja erilaiset elämäntilanteet.

Kaikille tulisi taata yhdenvertainen oikeus ja mahdollisuus omaehtoiseen toimintaan. Toisaalta ymmärretään myös levon tarve vapaa-ajalla.

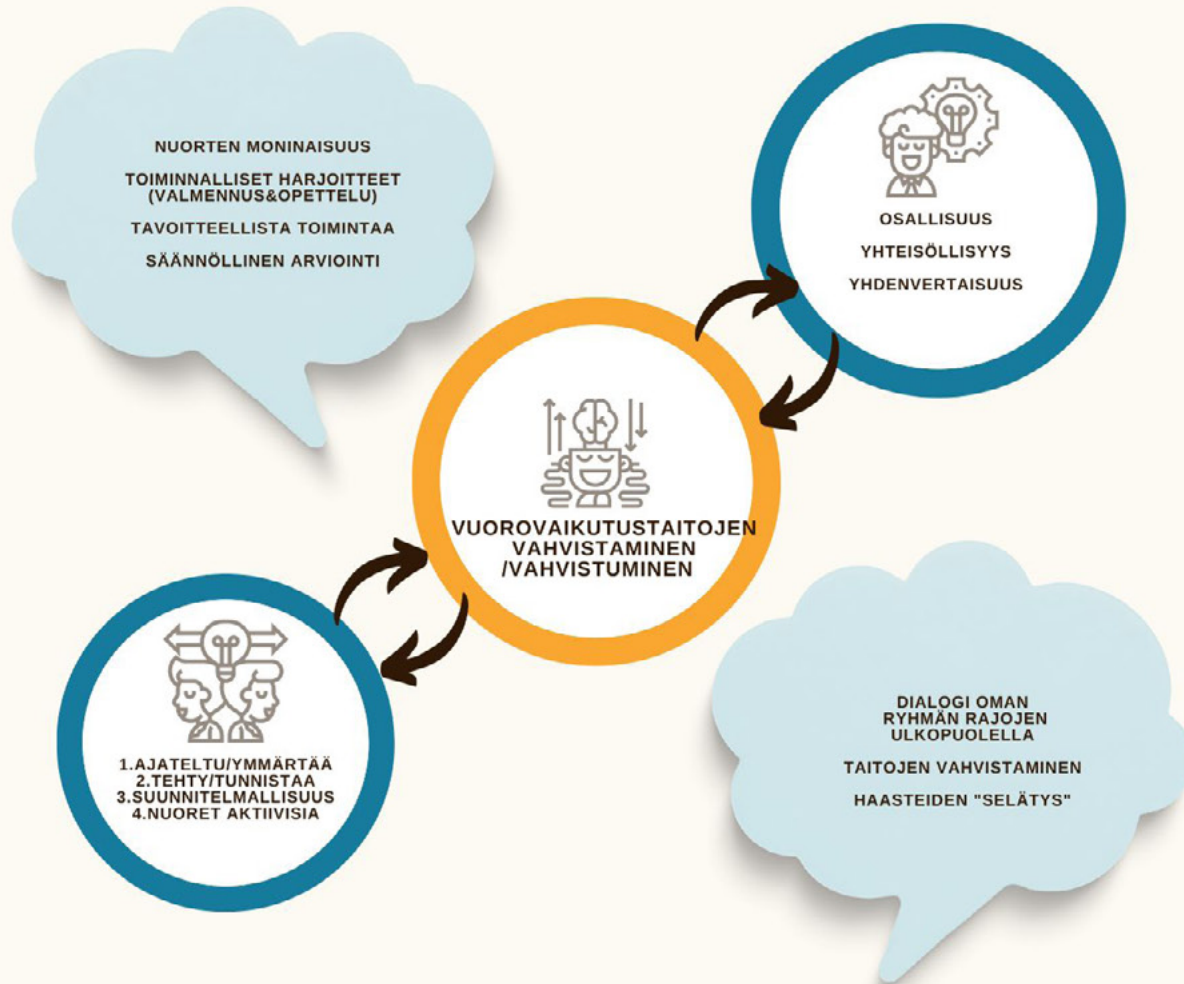
1.4 Nuorten omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät omaehtoisen toiminnan osallistavan merkityksen erilaisille nuorille.	Nuorisotyöntekijät kannustavat nuoria omaehtoiseen toimintaan huomioiden arjen kuormituksen ja nuorten erilaiset elämäntilanteet.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat omaehtoisen toiminnan tarpeita ja purkavat syrjiviä rakenteita niin, että kaikilla nuorilla on halutessaan mahdollisuus järjestää ja osallistua omaehtoiseen toimintaan.	Nuorisotyöntekijät rakentavat toimintaympäristöjä, jotka kannustavat nuoria yhteisöllisyyteen ja ottamaan järjestämäänsä toimintaan mukaan laajemmin muita nuoria.

Muistiinpanoja

1.5 Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen/vahvistuminen

• • • •
• • • •
**NUOREN
SUHDE
TOISIIN
NUORIIN**

Autetaan poistamaan vuorovaikutuksen esteitä, esim. tunnistetaan tilanteet, jotka edellyttävät tulkin käyttöä. Näin varmistetaan, että nuoret ovat keskenään yhdenvertaisessa asemassa mm. ristiriitatilanteissa.

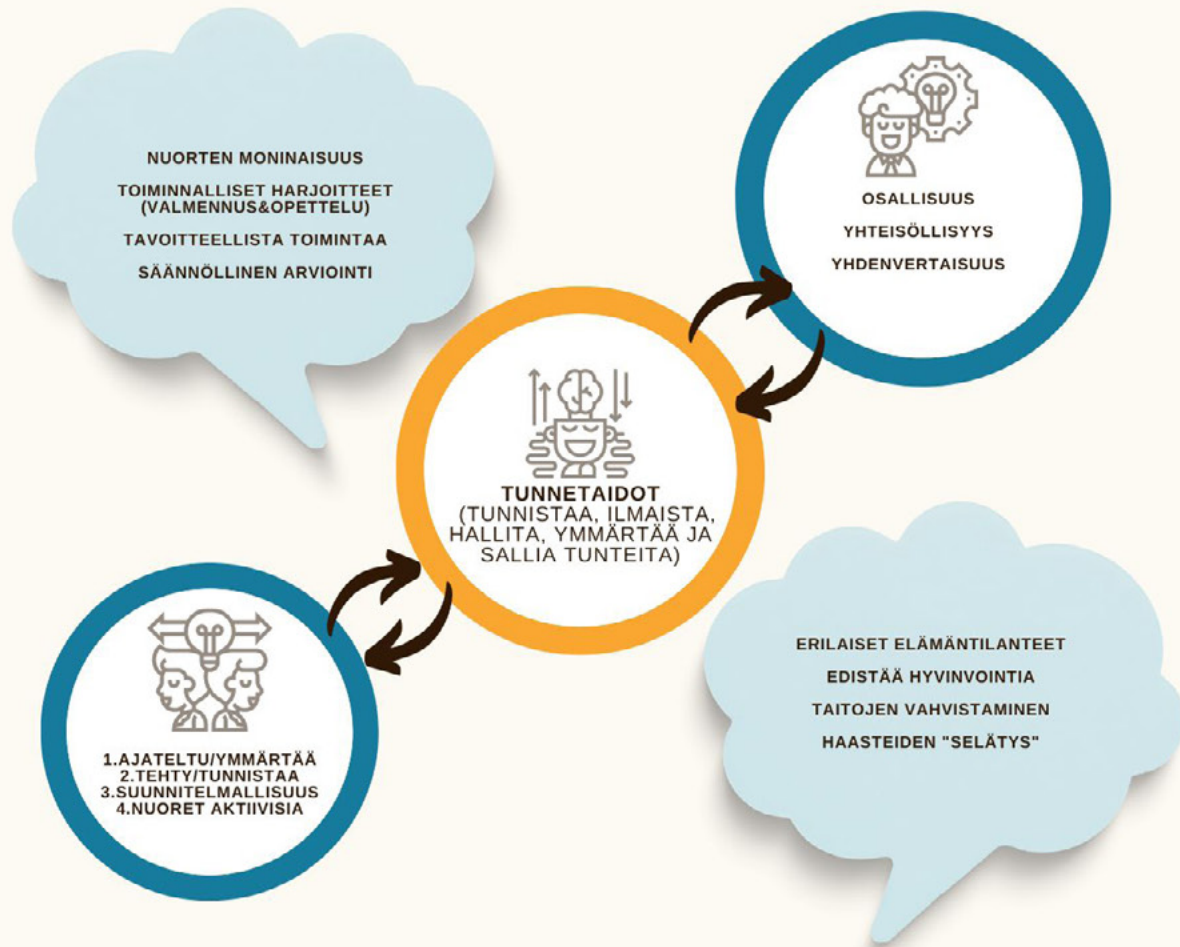
1.5 Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen/vahvistuminen

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät vuorovaikutustaitojen merkityksen ja heillä on valmiudet vahvistaa vuorovaikutustaitoja.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat vuorovaikutustilanteiden haasteita. Nuorisotyöntekijöillä on valmiudet ja herkkyyttä keskustella vuorovaikutustilanteisiin liittyvistä asioista erilaisten nuorten kanssa.	Nuorisotyöntekijät ottavat nuorten kanssa suunnitelmallisesti puheeksi tunnistetut tilanteet. Nuorisotyössä harjoitellaan ja vahvistetaan vuorovaikutustaitoja suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti erilaiset nuoret huomioiden.	Nuorisotyöntekijät rakentavat pitkäjänteisesti turvallisen ja toista kunnioittavan keskusteluympäristön jossa nuoret voivat olla dialogissa ryhmärajojen yli toistensa kanssa myös vastakkainasettelutilanteissa. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

1.6 Tunnetaidot

• • • •
• • • •
**NUOREN
SUHDE
TOISIIN
NUORIIN**

Tunnistaa, ilmaista, hallita, ymmärtää ja sallia tunteita.

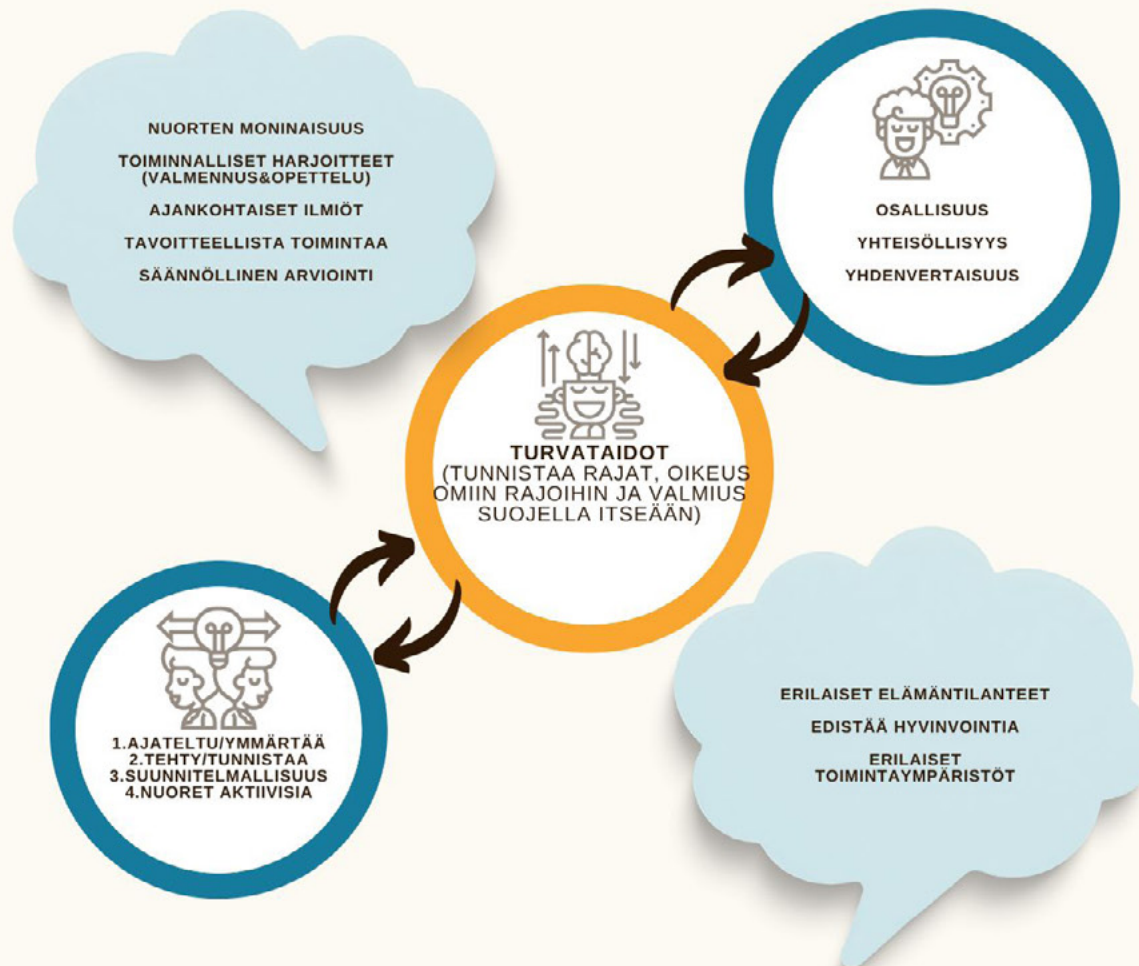
1.6 Tunnetaidot

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät tunnetaitojen merkityksen ja heillä on valmiudet vahvistaa tunnetaitoja.	Nuorisotyöntekijät edistävät nuorten hyvinvointia vahvistamalla nuorten tunnetaitoja. Nuorisotyöntekijöillä on valmiudet ja herkkyyttä keskustella arjen kuormitukseen ja erilaisiin elämäntilanteisiin liittyvistä asioista erilaisten nuorten kanssa.	Nuorisotyöntekijät rakentavat toimintaympäristöjä, joissa nuoret voivat harjoitella ja vahvistaa tunnetaitoja suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti erilaiset nuoret huomioiden.	Nuorisotyöntekijät rakentavat toista kunnioittavan ja empaattisen ilmapiirin, jossa nuoret voivat näyttää tunteensa ja käsitellä ja puhua tunteistaan. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

1.7 Turvataidot

• • • •
• • • •
**NUOREN
SUHDE
TOISIIN
NUORIIN**

Tunnistaa rajat sekä oikeus omiin rajoihin. Valmius suojella itseään, edistää hyvinvointia. Nykylainsäädännössä suostumuksellisuus on ratkaisevassa asemassa. Jokaisella on oikeus seksuaaliseen itsemääräämisoikeuteen.

1.7 Turvataidot

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät turvataitojen merkityksen ja heillä on valmiudet vahvistaa nuorten turvataitoja. Nuorisotyöntekijät tunnistavat haavoittuvassa asemassa olevat nuoret.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat ajankohtaisia ilmiöitä erilaisissa nuorten toimintaympäristöissä ja keskustelevat niistä nuorten kanssa. Nuorisotyöntekijät edistävät nuorten hyvinvointia vahvistamalla nuorten turvataitoja.	Nuorisotyöntekijät rakentavat nuorille mahdollisuuksia harjoitella ja vahvistaa turvataitoja suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti huomioiden haavoittuvassa asemassa olevat nuoret.	Nuorisotyöntekijät rakentavat toista kunnioittavan ja turvallisen ilmapiirin, jossa nuoria rohkaistaan dialogiin toisten nuorten kanssa. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

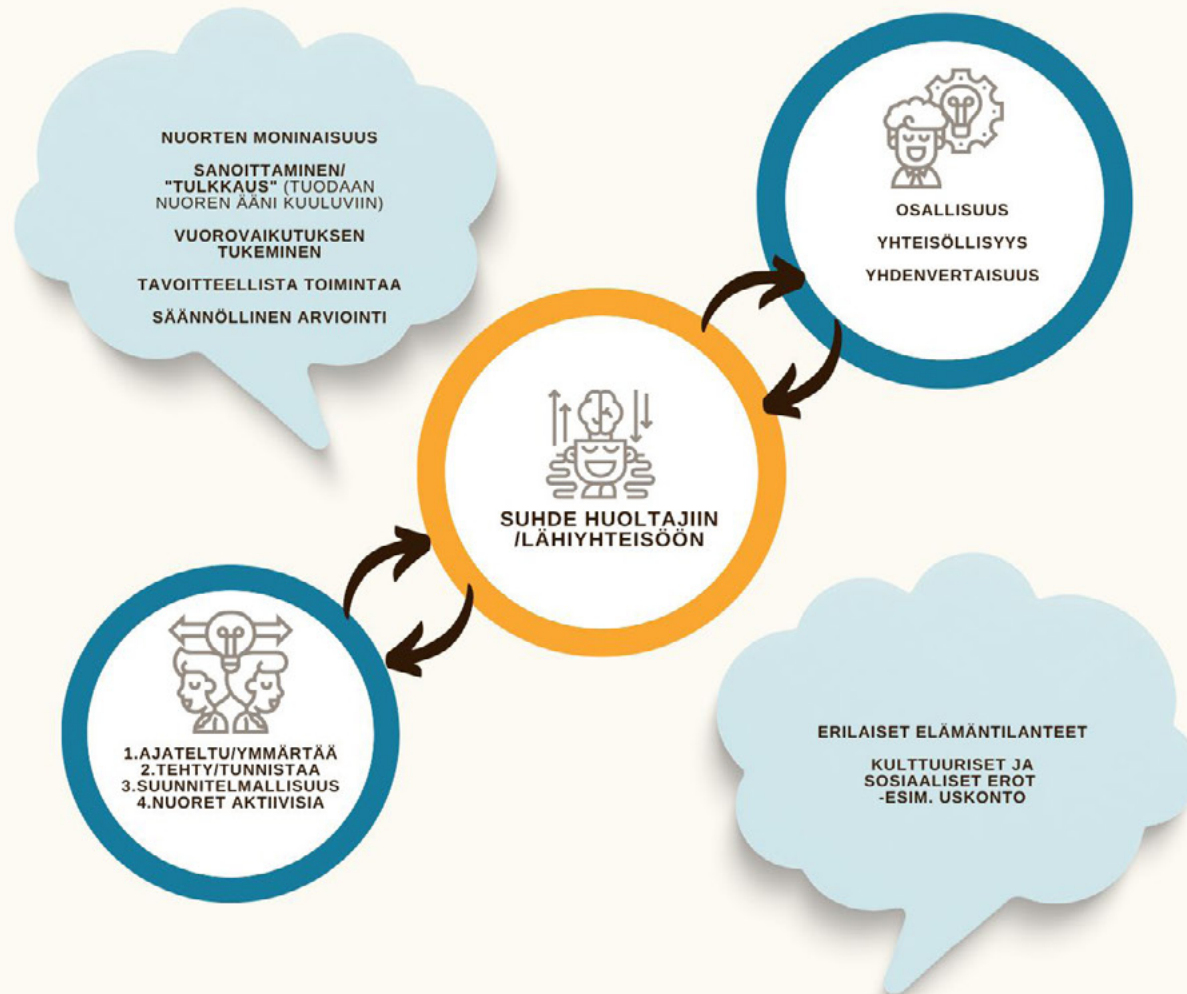
Muistiinpanoja

2. Nuorten suhde luotettaviin aikuisiin

2.1 Nuorten suhde huoltajiin/lähiyhteisöön

• • • •
• • • •
**NUOREN
SUHDE
LUOTETTAVIIN
AIKUISIIN**

Lähiyhteisöllä tarkoitetaan aikuisia, jotka ovat rinnastettavissa perheeseen.

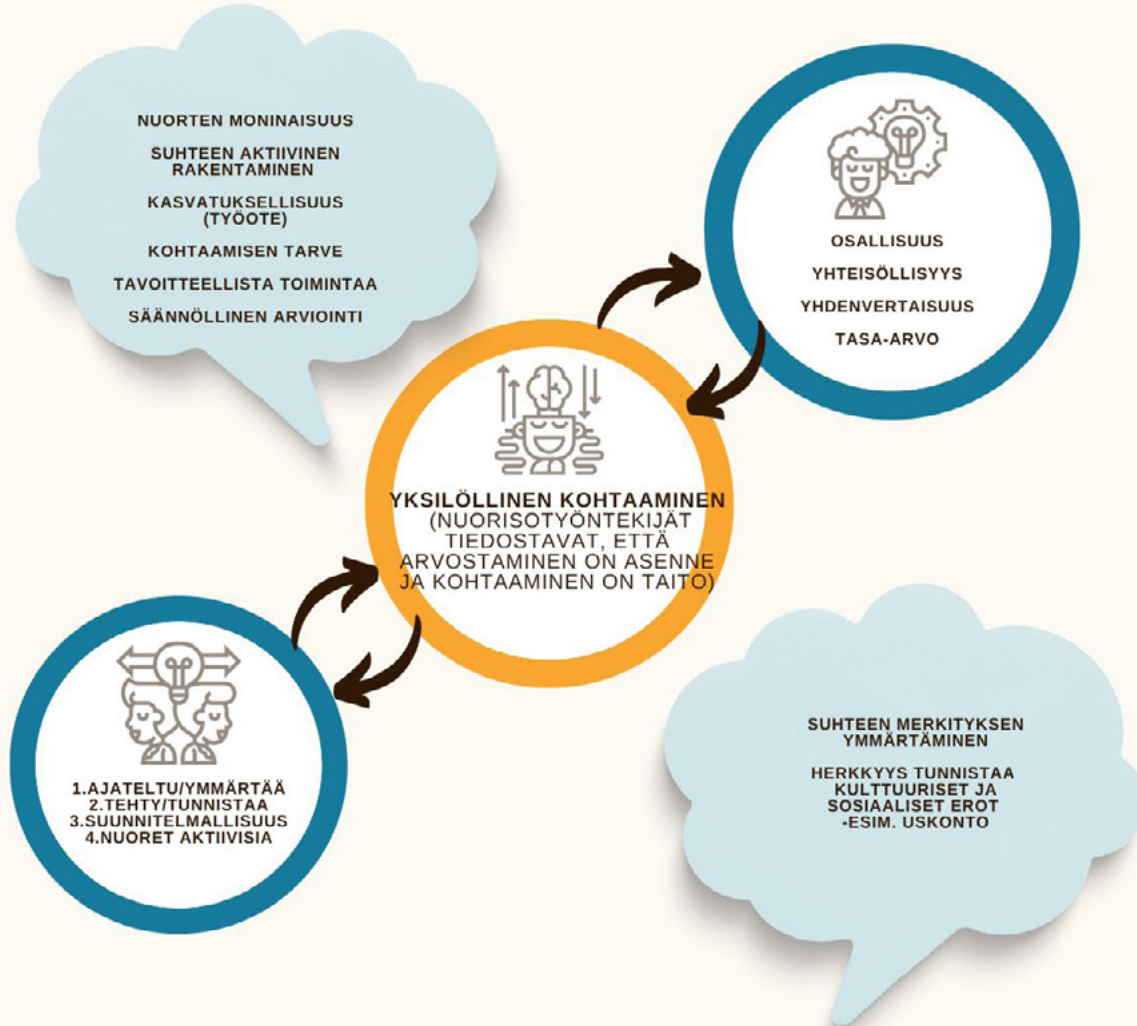
2.1 Nuorten suhde huoltajiin/ lähiyhteisöön

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät nuorten ja huoltajien/lähiyhteisön välisten suhteiden merkitykset sekä lähiyhteisöjen moninaisuuden kuten erilaiset perheet ja elinympäristöt.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat nuoren ja huoltajien/lähiyhteisöjen välisten suhteiden vahvuuksia ja mahdollisia haasteita. Nuorisotyöntekijät ottavat nuorten kanssa puheeksi huoltajiin/lähiyhteisön välisiin suhteisiin liittyviä asioita.	Nuorisotyöntekijät osallistuvat suunnitelmallisesti nuorten ja huoltajien/lähiyhteisön välisen suhteen tukemiseen huomioiden kulttuuriset ja sosiaaliset erityispiirteet. Nuorisotyöntekijät tukevat nuorta tuomaan oman äänensä kuuluviin.	Nuorisotyöntekijät tukevat aktiivisesti nuoren ja huoltajien/lähiyhteisön välistä suhdetta ja keskinäistä ymmärrystä (tarvittaessa) yhteistyössä muiden ammattilaisten kanssa. Nuorisotyöntekijät tukevat nuoren ja hänen huoltajiensa/lähiyhteisönsä välistä dialogia.

Muistiinpanoja

2.2 Nuorten yksilöllinen kohtaaminen

• • • •
• • • •
**NUOREN
SUHDE
LUOTETTAVIIN
AIKUISIIN**

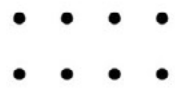
Nuorisotyöntekijät tiedostavat, että arvostaminen on asenne ja kohtaaminen on taito.

2.2 Nuorten yksilöllinen kohtaaminen

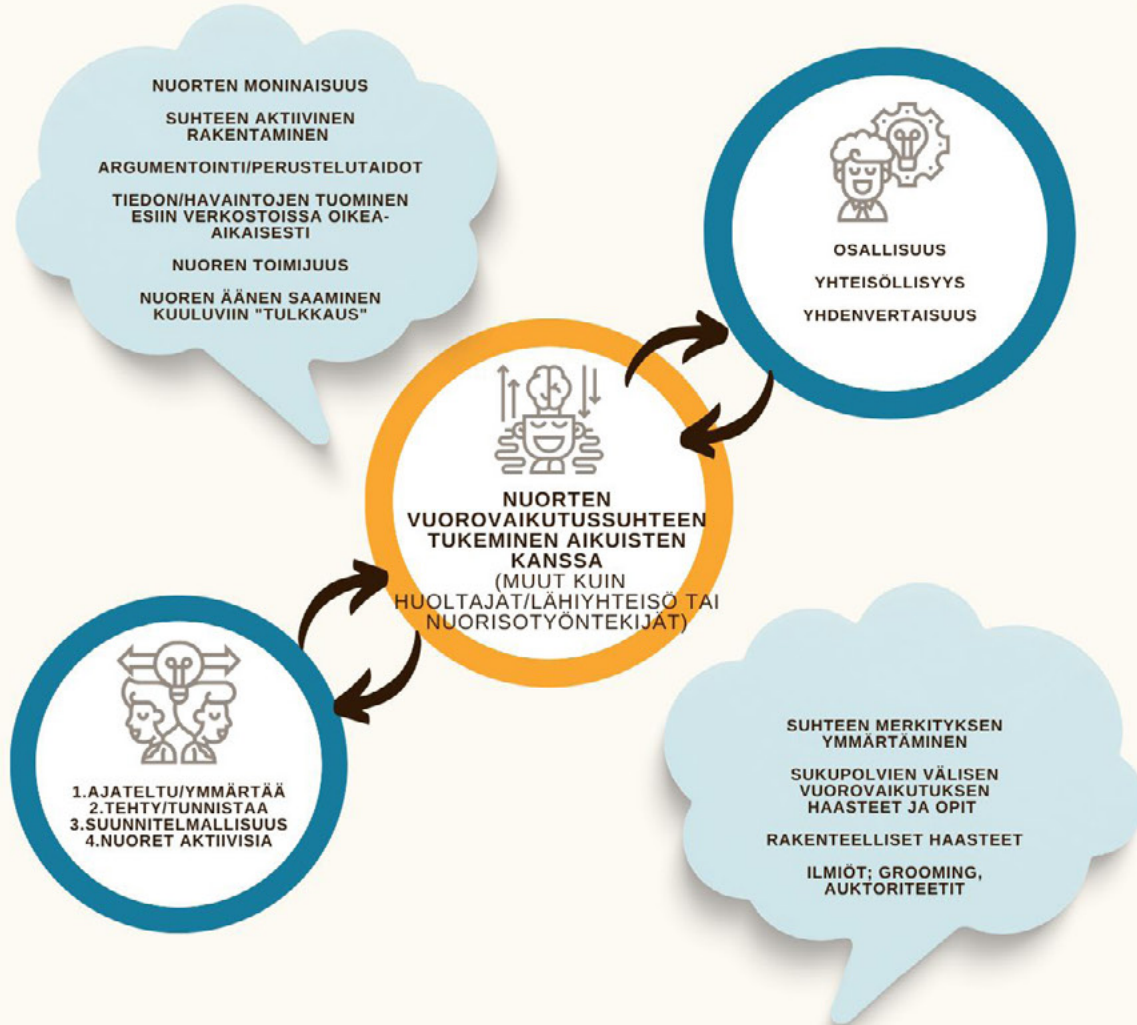
1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
<p>Nuorisotyöntekijät ymmärtävät nuorten yksilöllisen kohtaamisen merkityksen ja sen, että kohtaaminen on prosessi, joka edellyttää kuuntelua, luottamusta, välittämistä sekä läsnäoloa.</p> <p>Nuorisotyöntekijät huomioivat nuoret yksilöllisesti ja kunnioittavat heitä taustoista riippumatta.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät tunnistavat nuorten yksilöllisiä tarpeita ja osoittavat kiinnostusta nuorten persoonia, ominaisuuksia ja sen hetkisiä elämäntilanteita kohtaan.</p> <p>Nuorisotyöntekijät ovat pohtineet nuorten yksilöllisen kohtaamisen tapaa omassa toiminnassaan sekä työyhteisössä.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät työskentelevät suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti muodostaakseen luottamussuhteen nuorisotyöntekijöiden ja erilaisten nuorten välille. Nuorisotyöntekijät huomioivat myös ne nuoret, joihin on vaikeaa luoda suhdetta. Nuorisotyöntekijöillä on herkkyys tunnistaa tilanteet, joissa nuorille annetaan omaa tilaa sekä tilanteet, joissa nuori tarvitsee aikuista.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät rakentavat turvallisen ja toista kunnioittavan ilmapiirin, jossa nuoret uskaltavat ottaa vaikeitakin asioita puheeksi. Nuorisotyöntekijöillä on valmiudet ottaa vastaan nuorten tunnereaktioita, käsitellä erilaisiin elämäntilanteisiin liittyviä kysymyksiä ja tehdä tarvittavia toimenpiteitä.</p>

Muistiinpanoja

2.3 Nuorten vuorovaikutuksen tukeminen aikuisten kanssa

NUOREN SUHDE LUOTETTAVIIN AIKUISIIN

Tässä kriteerissä tuetaan nuorten vuorovaikutusta muiden aikuisten kuin huoltajien/lähiyhteisön tai nuorisotyöntekijän kanssa.

Nuorisotyöntekijä toimii sensitiivisesti kaikissa tilanteissa.

2.3 Nuorten vuorovaikutuksen tukeminen aikuisten kanssa

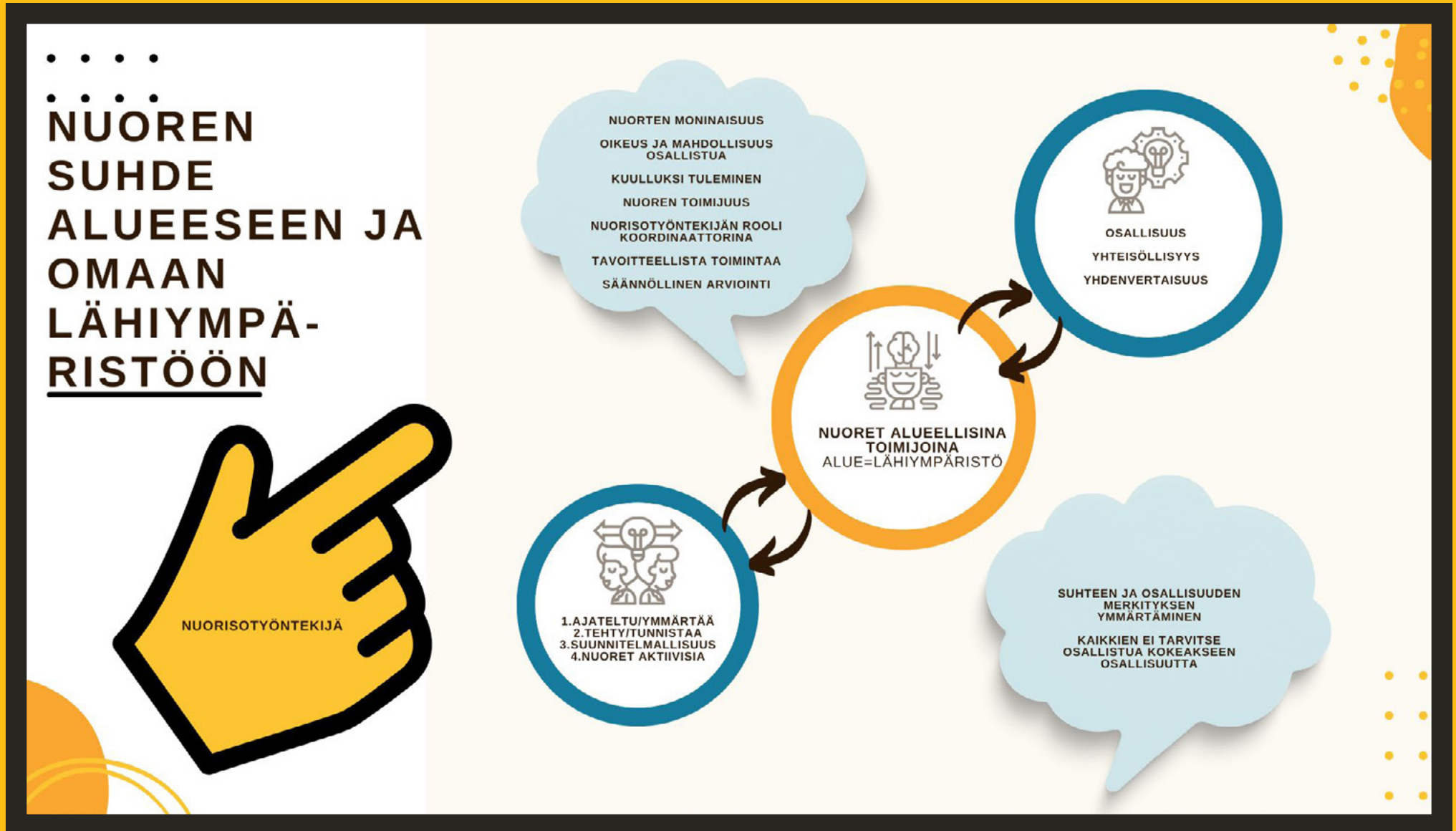
1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät nuorten ja aikuisten välistä vuorovaikutusta ja siihen liittyviä ilmiöitä, kuten vastakkainasettelu. Nuorisotyöntekijät ymmärtävät nuorisotyön roolin vuorovaikutuksen edistämässä nuorten ja aikuisten välillä.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat nuorten ja aikuisten välisen vuorovaikutuksen haasteet ja mahdollisuudet. Nuorisotyöntekijät tuovat työssään esiin nuoruuteen ja nuoriin liittyviä ilmiöitä. Nuorisotyöntekijät ottavat nuorten kanssa puheeksi nuorten ja aikuisten välisiin suhteisiin liittyviä asioita.	Nuorisotyöntekijät osallistuvat suunnitelmallisesti nuorten ja aikuisten välisen suhteen tukemiseen huomioiden kulttuuriset ja sosiaaliset erityispiirteet. Nuorisotyöntekijät tukevat nuorten ja aikuisten välistä dialogia. Nuorisotyöntekijät huomioivat nuorten ja aikuisten väliseen vuorovaikutukseen liittyviä rakenteellisia haasteita.	Nuorisotyöntekijät ohjaavat aktiivisesti nuoria tuomaan vuorovaikutustilanteissa esiin mielipiteitään ja perustelemaan niitä. Nuorisotyöntekijät rakentavat turvallisia tilanteita, joissa nuoret ja aikuiset voivat käydä dialogia.

Muistiinpanoja

3. Nuorten suhde alueeseen ja omaan lähiympäristöön

3.1 Nuoret toimijoina omassa lähiympäristössään

Nuorisotyöntekijät ymmärtävät osallisuuden merkityksen tukiessaan nuorten suhdetta omaan alueeseensa ja lähiympäristöönsä. Tiedostetaan se, että kaikkien ei tarvitse osallistua kokeakseen osallisuutta.

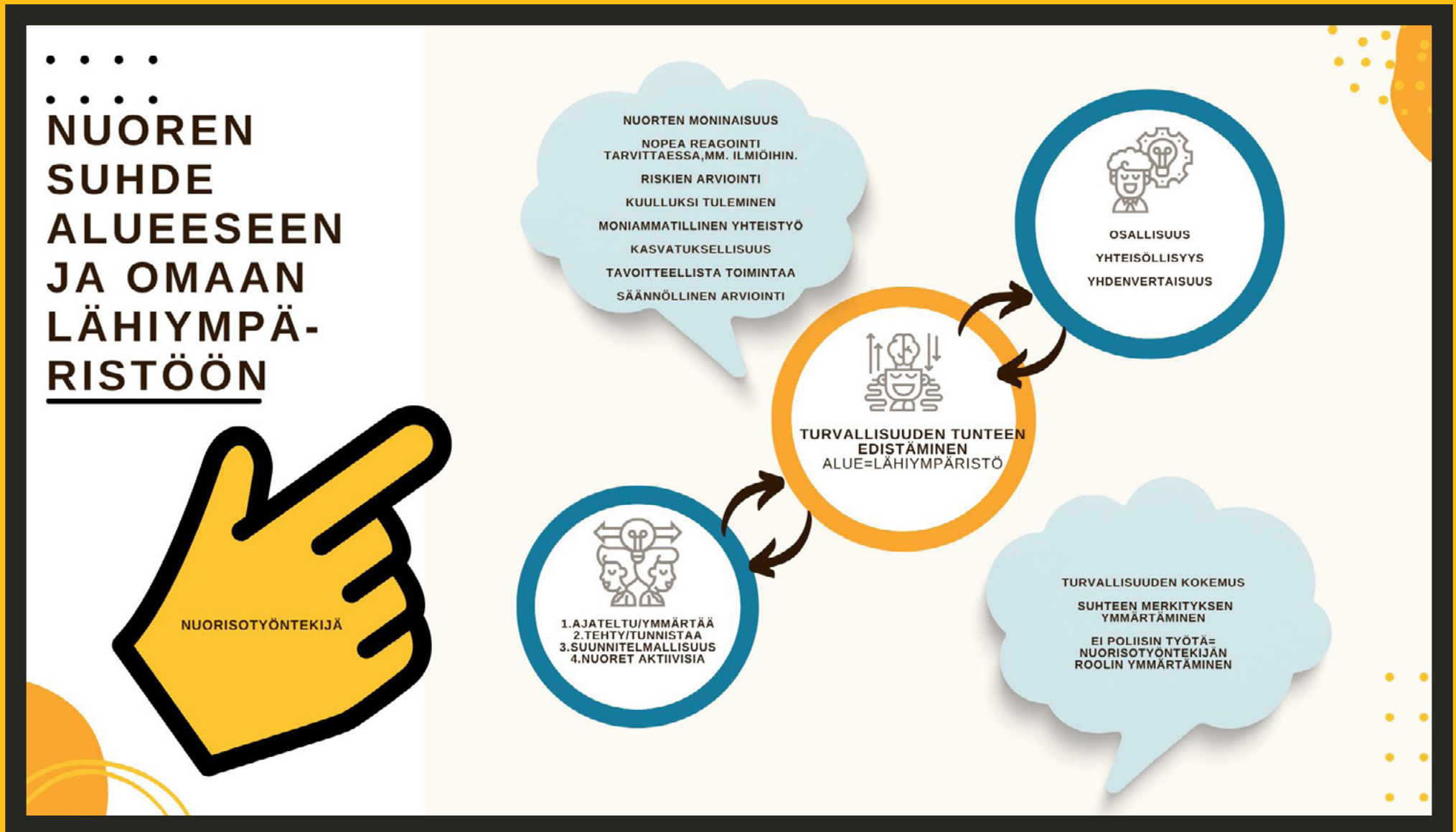
Kriteerissä huomioidaan nuorten moninaisuus sekä nuorten oikeus ja mahdollisuus osallistua.

3.1 Nuoret toimijoina omassa lähiympäristössään

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät, että nuorilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet olla toimijoina omassa lähiympäristössään. Nuorisotyöntekijät ymmärtävät osallisuuden tasoja ja merkityksiä.	Nuorisotyöntekijät pyrkivät aktiivisesti tukemaan nuorten osallisuutta omassa lähiympäristössään. Nuorisotyöntekijät tunnistavat haavoittuvassa asemassa olevia nuoria ja ryhmiä, jotka tarvitsevat enemmän tukea ja ohjausta toimijuuteensa.	Nuorisotyöntekijät asettavat toiminnalle tavoitteita yhdenvertaisen toimijuuden edistämiseksi ja huomioivat nuorten erilaiset tavat osallistua ja vaikuttaa omassa lähiympäristössään. Nuorisotyöntekijät osallistavat nuoria suunnitelmallisesti toiminnan järjestämiseen. Nuorisotyöntekijät rohkaisevat ja tarvittaessa auttavat nuoria toimimaan omassa lähiympäristössään.	Nuorisotyöntekijät mahdollistavat nuorten omaehtoisen toiminnan lähiympäristössä. Nuorisotyöntekijöiden tehtävänä on auttaa nuoria tarvittaessa ja arvioida oman työnsä tavoitteiden toteutumista.

Muistiinpanoja

3.2 Turvallisuuden tunteen edistäminen alueella

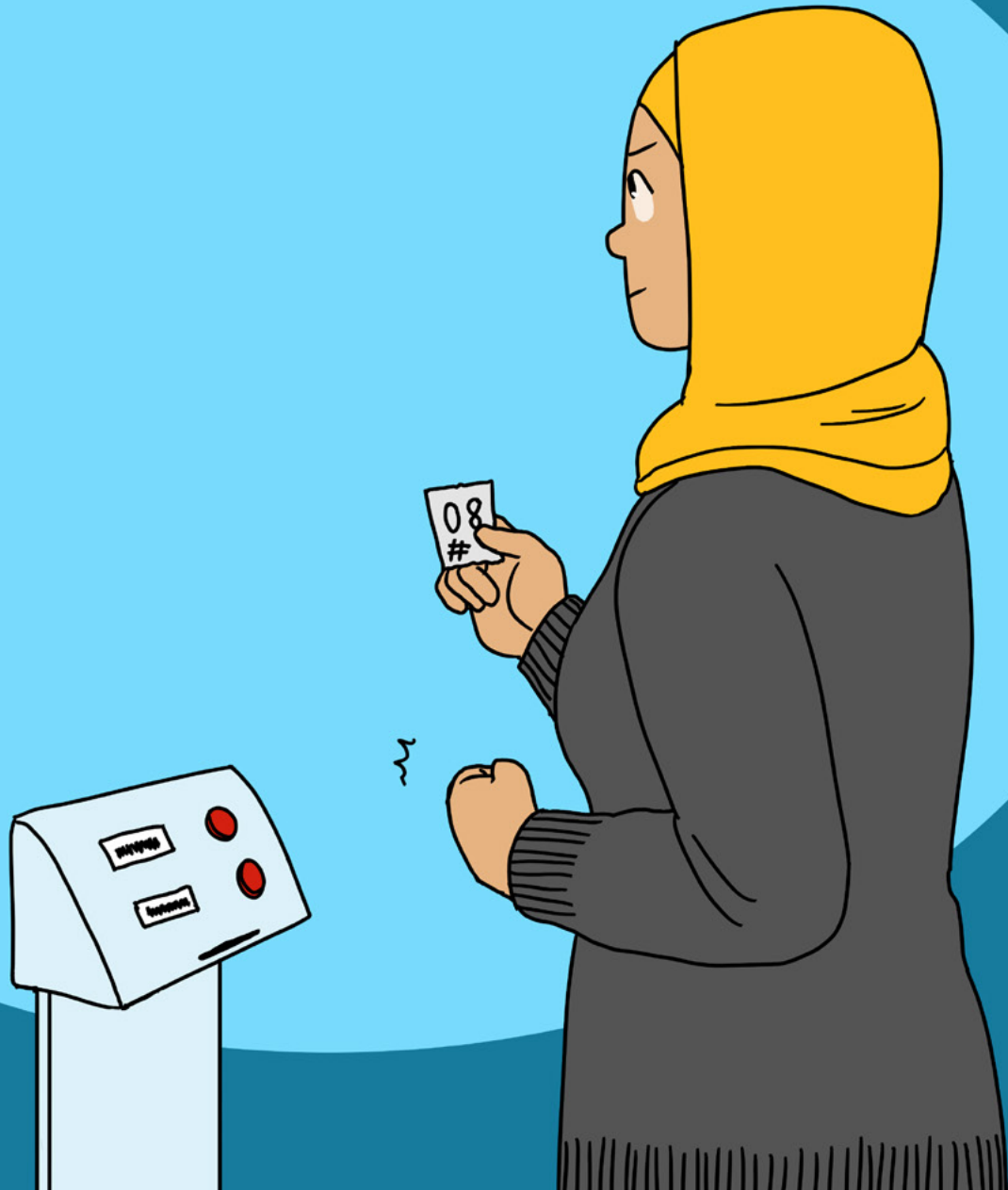
Huomoidaan nuorten moninaisuus sekä kuullaan heitä turvallisuuden tunteeseen liityvissä asioissa. Ymmärretään moniammatillisen yhteistyön merkitys ja nuorisotyön rooli turvallisuuden tunteen edistämisessä alueella.

3.2 Turvallisuuden tunteen edistäminen alueella

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät nuorisotyön roolin turvallisuuden tunteen edistämässä alueella.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat tilanteita ja ilmiöitä, jotka uhkaavat turvallisuuden tunnetta. Nuorisotyöntekijöillä on valmiudet reagoida muuttuviin tilanteisiin nopeasti.	Nuorisotyöntekijät keräävät kokemuksia alueen turvallisuudesta. Saadun tiedon perustella nuorisotyöntekijät tekevät suunnitelmallista ja toiminnallista työtä turvallisuuden tunteen parantamiseksi tarvittaessa yhteistyössä muiden alueella toimivien kanssa.	Nuorisotyöntekijät rakentavat tilanteita, joissa nuorilla on mahdollisuus omalla toiminnallaan vahvistaa turvallisuuden tunnetta alueella. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

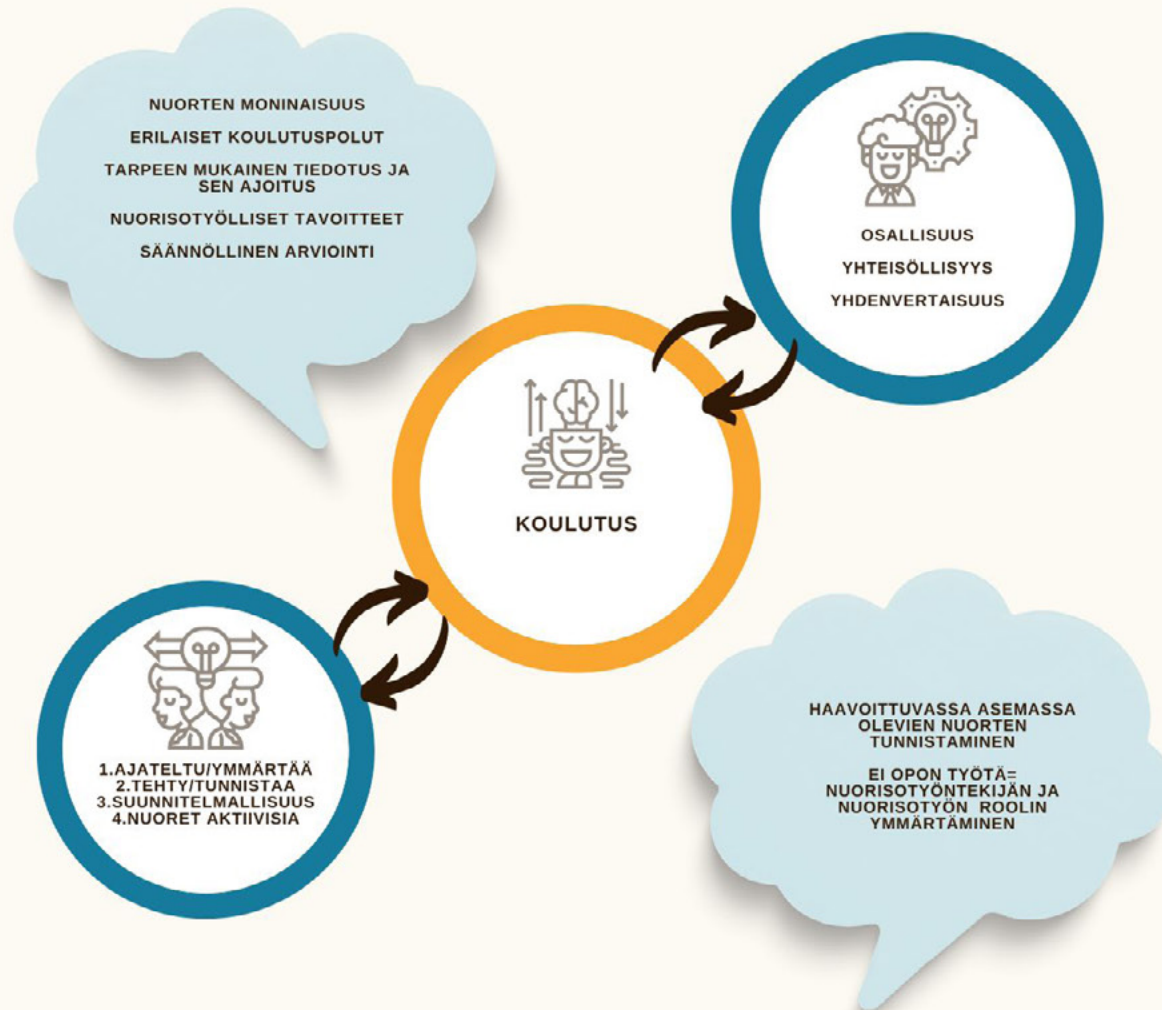
Muistiinpanoja

4. Nuorten suhde palvelujärjestelmään ja rakenteisiin

4.1 Koulutus

• • • •
• • • •
**NUOREN
SUHDE
PALVELUJÄR-
JESTELMÄÄN
JA
RAKENTEISIIN**

1. tasolla voidaan tiedottaa esimerkiksi yhteishausta.

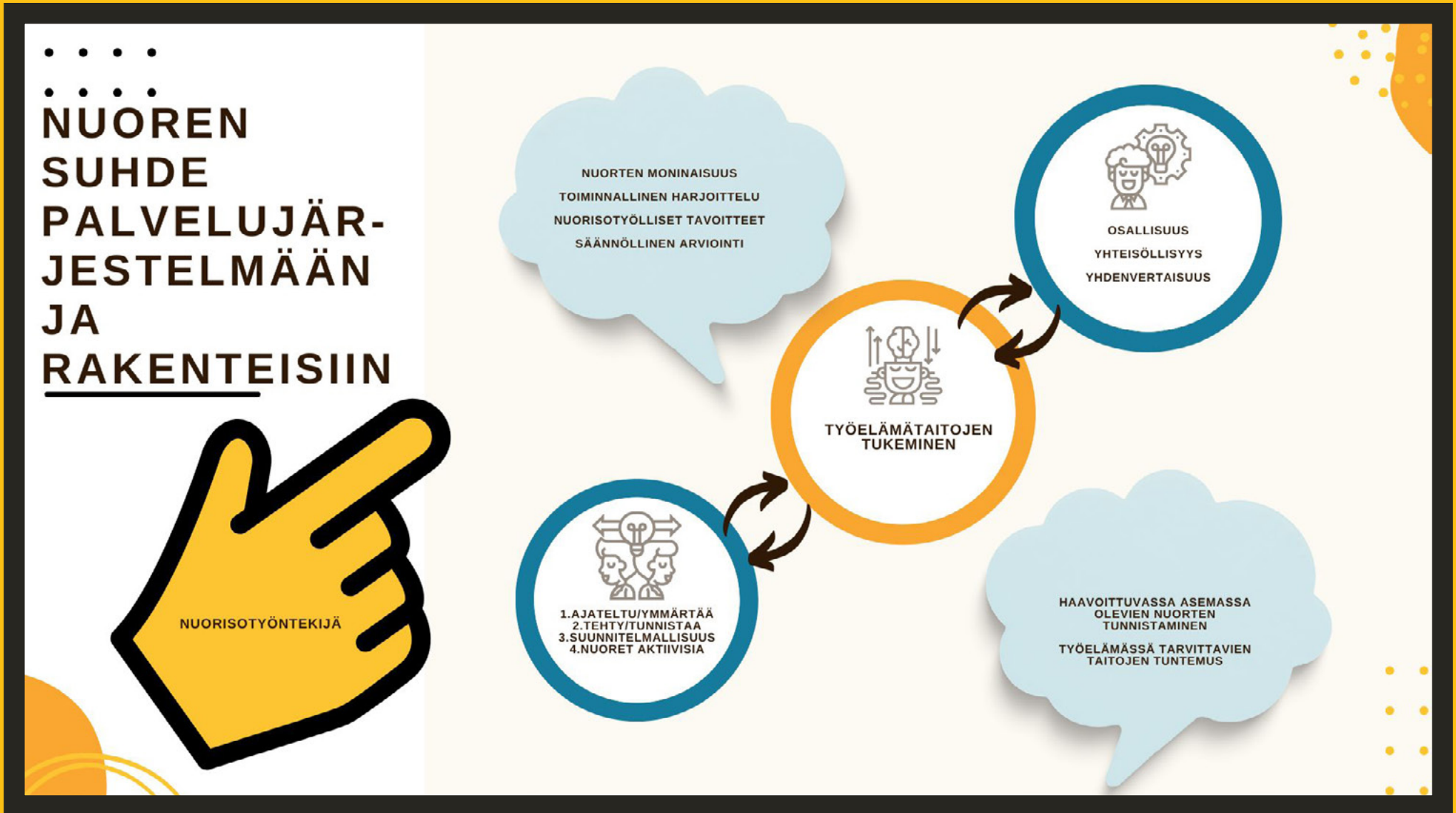
3. tasolla ohjataan muihin kuin nuorisopalveluiden omiin palveluihin.

4.1 Koulutus

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
<p>Nuorisotyöntekijät ymmärtävät erilaisten koulutuspolkujen mahdollisuudet ja haasteet. Nuorisotyöntekijät ymmärtävät, että nuorilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautumiseen. Nuorisotyöntekijät tunnistavat oman paikkansa nuorille tarjottavien palveluiden verkostossa ja tiedottavat koulutusmahdollisuuksista tarvittaessa.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät tunnistavat haavoittuvassa asemassa olevat nuoret (yksilöt ja ryhmät), jotka tarvitsevat enemmän tukea ja ohjausta.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät asettavat toiminnalle nuorisotyöllisiä tavoitteita. Nuorisotyöntekijät tukevat ja ohjaavat tarvittaessa nuoria palveluihin.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät rakentavat tilanteita, joissa nuorilla on mahdollisuus tunnistaa omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteitaan opintoihin ja koulutukseen liittyen. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.</p>

Muistiinpanoja

4.2 Työelämätaitojen tukeminen

Työelämä taitoja ovat muun muassa hyvä asenne, oma-aloitteisuus, aktiivisuus ja vuorovaikutustaidot.

3. tasolla työelämätaitojen suunnitelmallinen ja toiminnallinen harjoittelu voi tapahtua esimerkiksi Työpajoilla, cv-pajassa, Tet-jaksoilla, kesätyömahdollisuuksia tarjoamalla, apuohjaaja toiminnalla, koulujen kanssa tehdyssä yhteistyössä, työelämä infoissa sekä harjoittelu mahdollisuuksia tarjoamalla.

4. tasolla nuorisotyö antaa nuorille mahdollisuuksia vastuunkantoon, ja omien taitojen hyödyntämiseen. Nuoristyö mahdollistaa esimerkiksi ravintolapäivät, kirpparit ja palkkaa nuoren dj:ksi nuorisotilalle tai tapahtumaan jne.

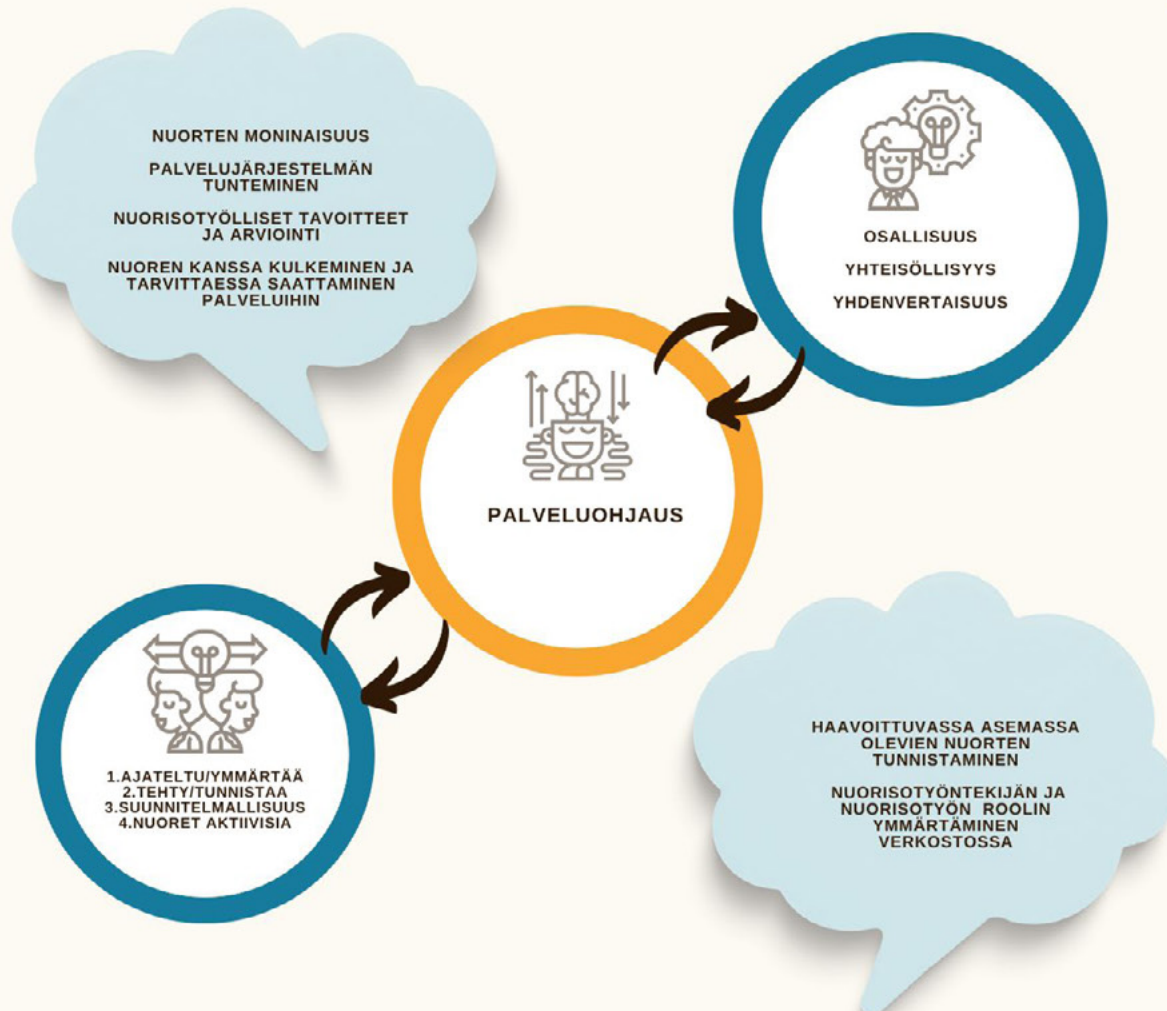
4.2 Työelämätaitojen tukeminen

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
<p>Nuorisotyöntekijät ymmärtävät erilaisten taitojen merkityksen työelämässä. Nuorisotyöntekijät ymmärtävät, että nuorilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet työelämätaitojen harjoitteluun.</p>	<p>Nuorisotyöntekijät pyrkivät aktiivisesti tukemaan nuorten työelämätaitoja. Nuorisotyöntekijät tunnistavat haavoittuvassa asemassa olevia nuoria ja ryhmiä, jotka tarvitsevat enemmän tukea ja ohjausta työelämätaitoihinsa.</p>	<p>Nuorisotyössä harjoitellaan ja vahvistetaan nuorten työelämätaitoja suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti huomioiden haavoittuvassa asemassa olevat nuoret.</p>	<p>Nuorisotyö tukee nuorten yritteliäisyyttä. Nuorisotyöntekijät rakentavat tilanteita, joissa nuorilla on mahdollisuus harjoitella työelämätaitoja ja käyttää omia kykyjään. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.</p>

Muistiinpanoja

4.3 Palveluohjaus

• • • •
• • • •
**NUOREN
SUHDE
PALVELUJÄR-
JESTELMÄÄN
JA
RAKENTEISIIN**

Tässä kriteerissä korostuu yksilönäkökulma ja nuorisotyöntekijä tunnistaa missä vaiheessa nuori ohjataan muiden palveluiden piiriin.

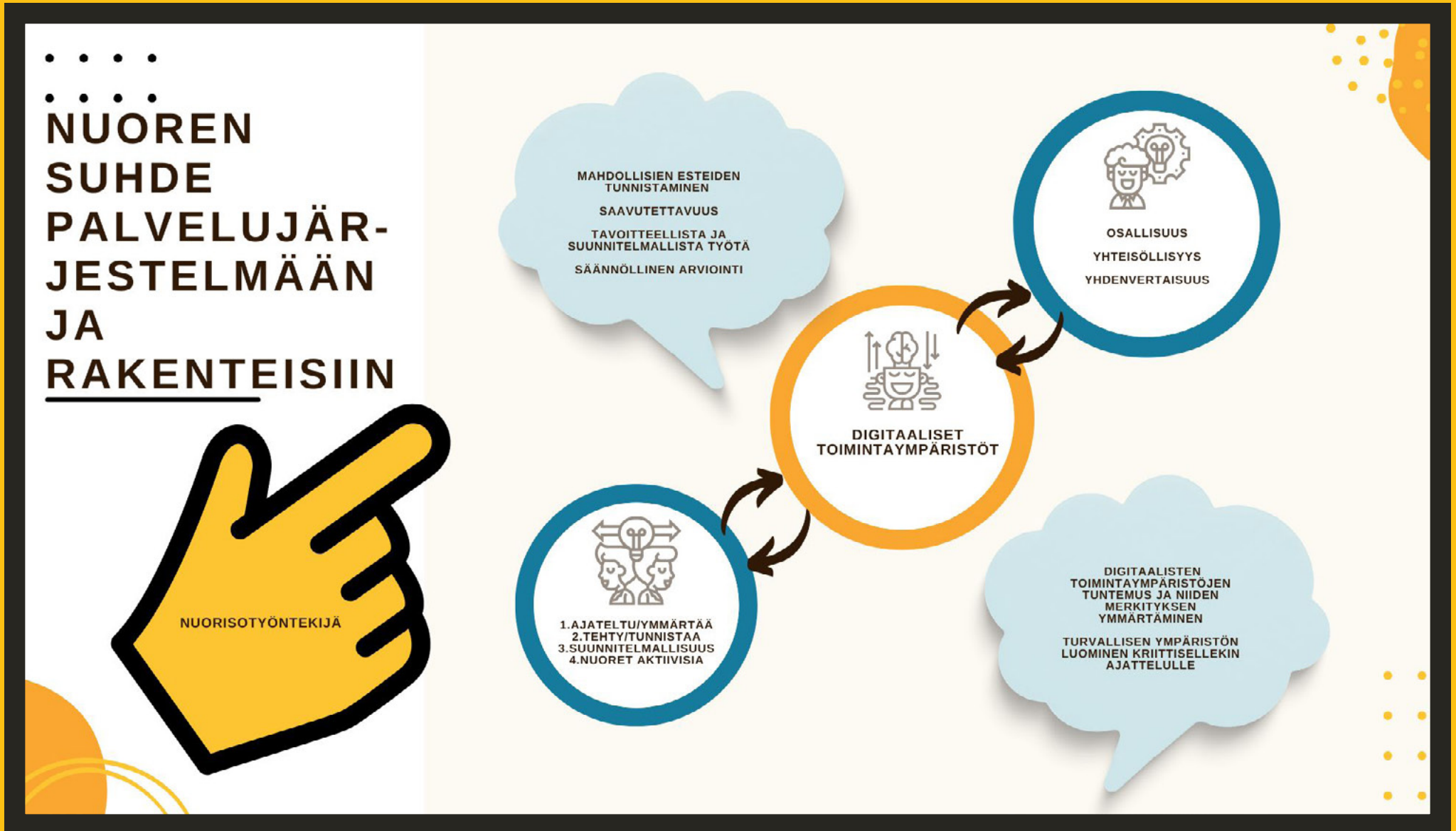
Työmuodoissa, joissa tehdään paljon yksilötyötä voidaan pyrkiä 4. tasolle

4.3 Palveluohjaus

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät tuntevat palvelujärjestelmän ja he ymmärtävät nuoren tarpeet ja oman roolinsa osana palveluverkostoa. Nuorisotyöntekijät tunnistavat haavoittuvassa asemassa olevat nuoret.	Nuorisotyöntekijät etsivät yhdessä nuoren kanssa hänen tarpeitaan vastaavia palveluja.	Nuorisotyöntekijät ohjaavat ja tarvittaessa saattavat nuoren hänen tarvitsemiensa palveluiden piiriin.	Nuorisotyöntekijät työskentelevät pitkäjänteisesti yksilötyötä tehden yhdessä nuoren ja hänen verkostonsa kanssa.

Muistiinpanoja

4.4 Digitaaliset palvelujärjestelmät

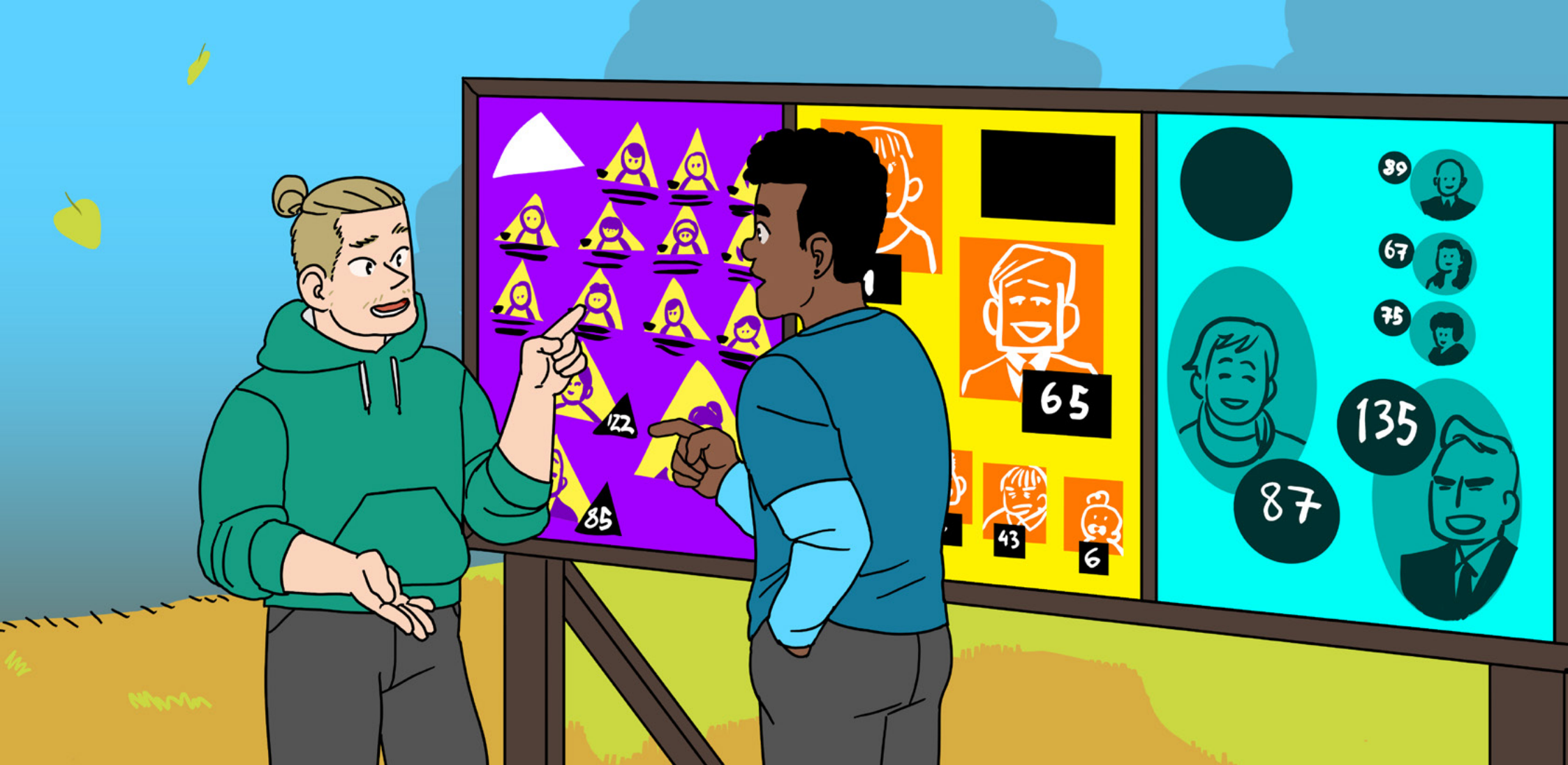
Tässä kriteerissä nuorisotyöntekijä tukee nuoren suhdetta digitaliseen palvelujärjestelmään ja tukee nuoren toimimista siellä. Muun muassa teknologiaan liittyvien valmiuksien tukeminen. Esimerkiksi Kela on osa digitaalista palvelujärjestelmää.

2. tasolla esteitä voivat olla esimerkiksi, jos nuorella ei ole käytössään konetta tai taitoja ja valmiuksia laitteiden käyttöön.

4.4 Digitaaliset palvelujärjestelmät

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät tuntevat digitaalisen palvelujärjestelmän ja ymmärtävät sen merkityksen palveluiden saavutettavuudessa.	Nuorisotyöntekijät keskustelevat nuorten kanssa digitaalisten palvelujärjestelmien käyttämisestä tunnistaen esteet ja edellytykset.	Nuorisotyössä hyödynnetään suunnitelmallisesti digitaalisia palvelujärjestelmiä. Nuorisotyöntekijät tukevat nuorten toimimista digitaalisissa palvelujärjestelmissä huomioiden saavutettavuuden näkökulmat.	Nuorisotyöntekijät rakentavat turvallisen ympäristön, jossa nuoret voivat tarkastella kriittisesti digitaalisia palvelujärjestelmiä. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

5. Nuorten suhde päätöksentekoon ja yhteiskuntaan

5.1 Kansalaisuus ja demokratiataidot

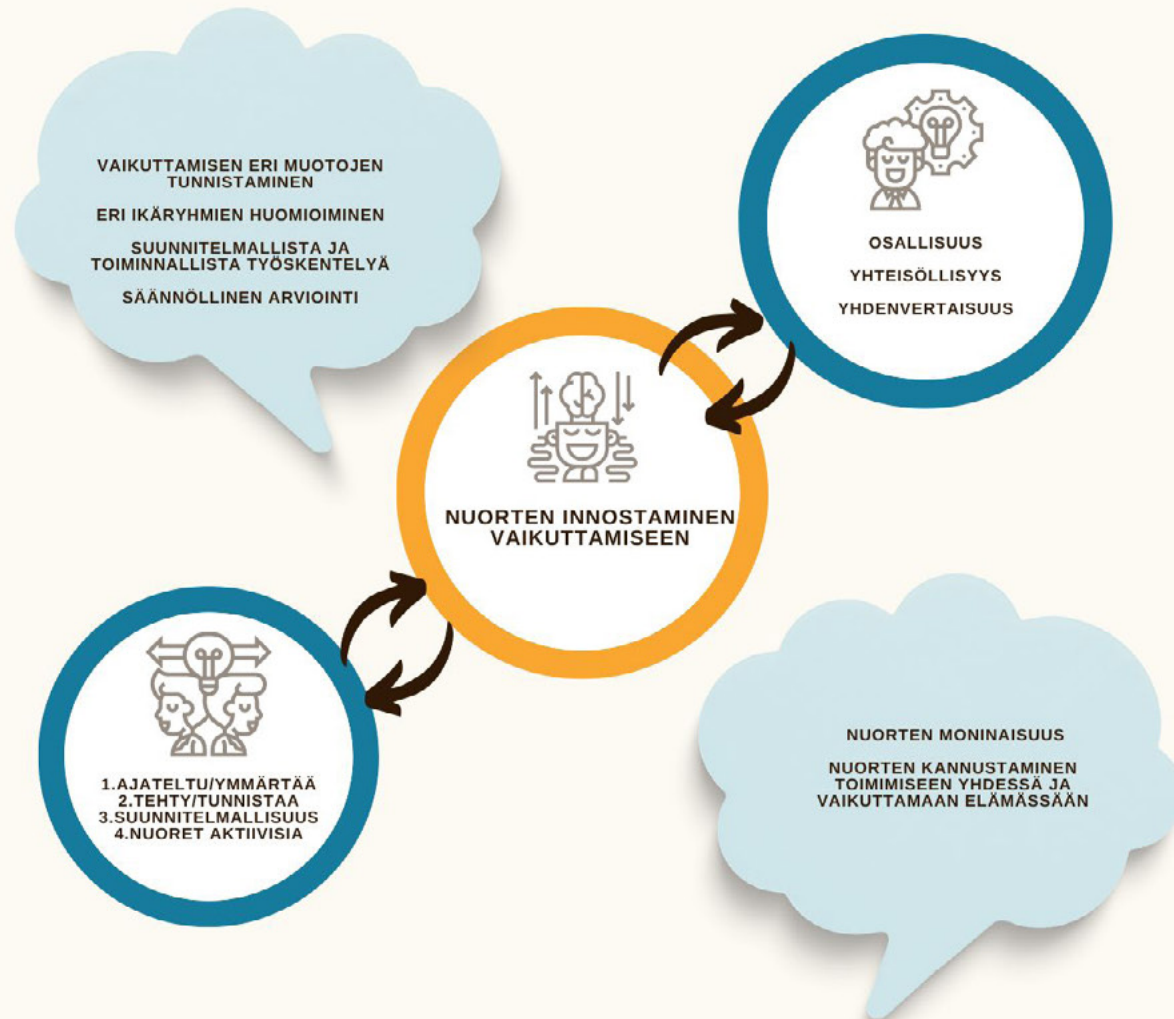
1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät, mitä kansalaisuudella ja demokratiataidoilla tarkoitetaan. Nuorisotyöntekijät ymmärtävät demokratiataitojen merkityksen.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat asiat ja paikat, joissa keskustella demokratiataidoista nuorten kanssa. Nuorisotyöntekijät keskustelevat nuorten kanssa demokratiataidoista huomioiden nuorten moninaisuuden.	Nuorisotyöntekijät tarjoavat nuorille mahdollisuuksia harjoitella ja vahvistaa demokratiataitoja suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti.	Nuorisotyöntekijät rohkaisevat nuoria käyttämään demokratiataitoja omassa arjessaan. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

5.2 Nuorten innostaminen vaikuttamiseen

•••• •••• NUOREN SUHDE PÄÄTÖKSEN- TEKOON JA YHTEISKUN- TAAN

NUORISOTYÖNTEKIJÄ

Vaikuttamiseen innostaminen voi olla esimerkiksi seuraavien asioiden mahdollistamista ja tukemista: omaehtoinen toiminta, aktivismi sekä osallisuuden kokemusten mahdollistaminen. Nuorisotyöntekijä vahvistaa nuorten luottamusta siihen, että he voivat vaikuttaa omaan arkeen, elämään ja yhteiskuntaan.

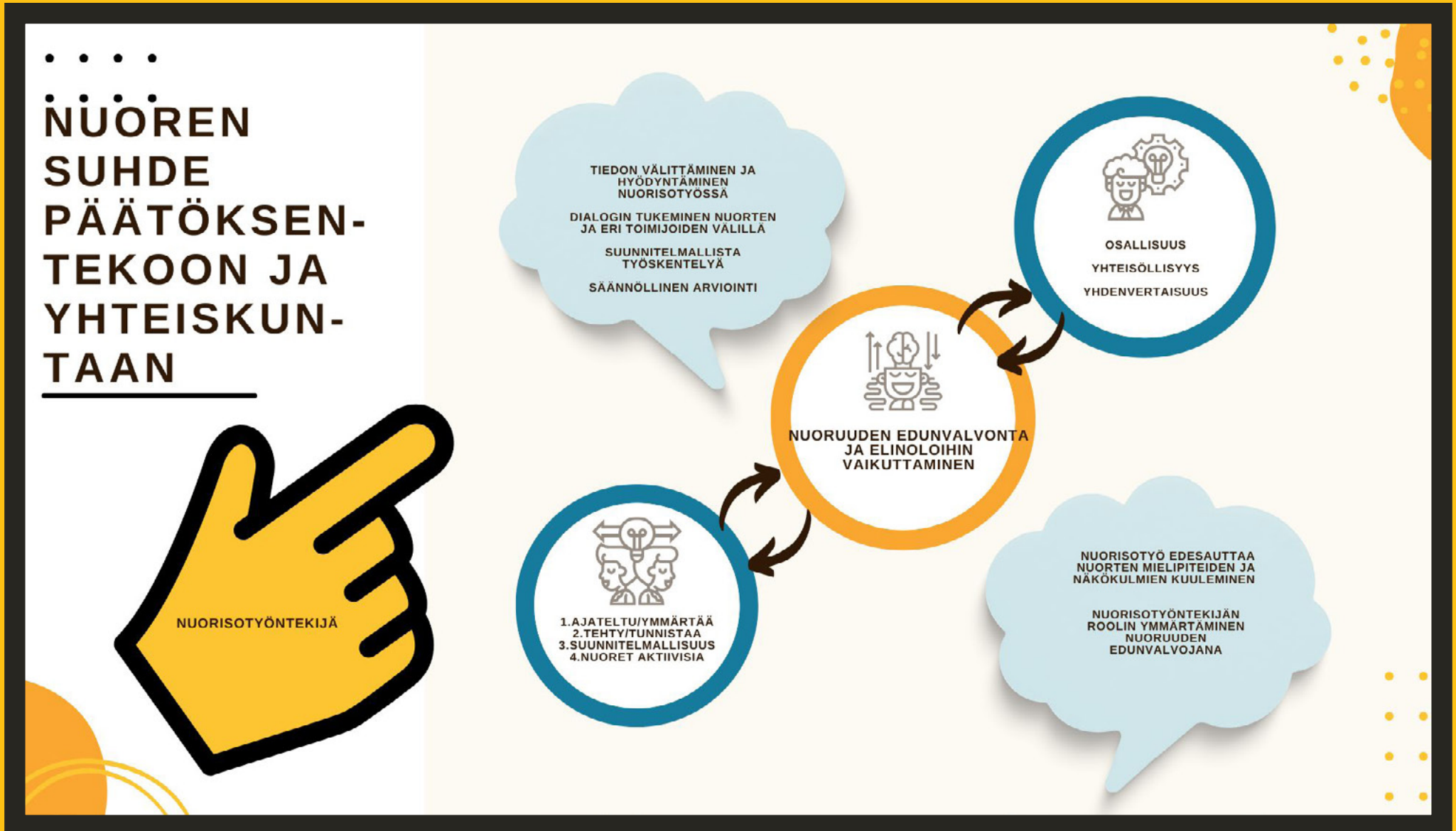
Tunnistetaan, että vaikka nuori olisi vähemmistöön kuuluva, hän voi vaikuttaa kaikkiin asioihin, ei vain niihin, jotka koskevat omaa taustaa.

5.2 Nuorten innostaminen vaikuttamiseen

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät vaikuttamisen eri muotoja ja niiden merkityksiä nuorten elämässä.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat mahdollisuuksia innostaa nuoria ja tarjoavat satunnaisesti vaikuttamismahdollisuuksia.	Nuorisotyöntekijät tukevat suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti nuoria toimimaan yhdessä ja vaikuttamaan nuorille tärkeisiin asioihin.	Nuorisotyöntekijät tukevat nuorten mahdollisuuksia olla mukana ideoimassa ja toteuttamassa toimintaa myös eri sukupolvien kanssa. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisten työn toteutumista.

Muistiinpanoja

5.3 Nuoruuden edunvalvonta ja elinoloihin vaikuttaminen

Nuoruus elämänvaiheena on itsessään tärkeä ja nuorisotyön tehtävänä on puolustaa sitä.

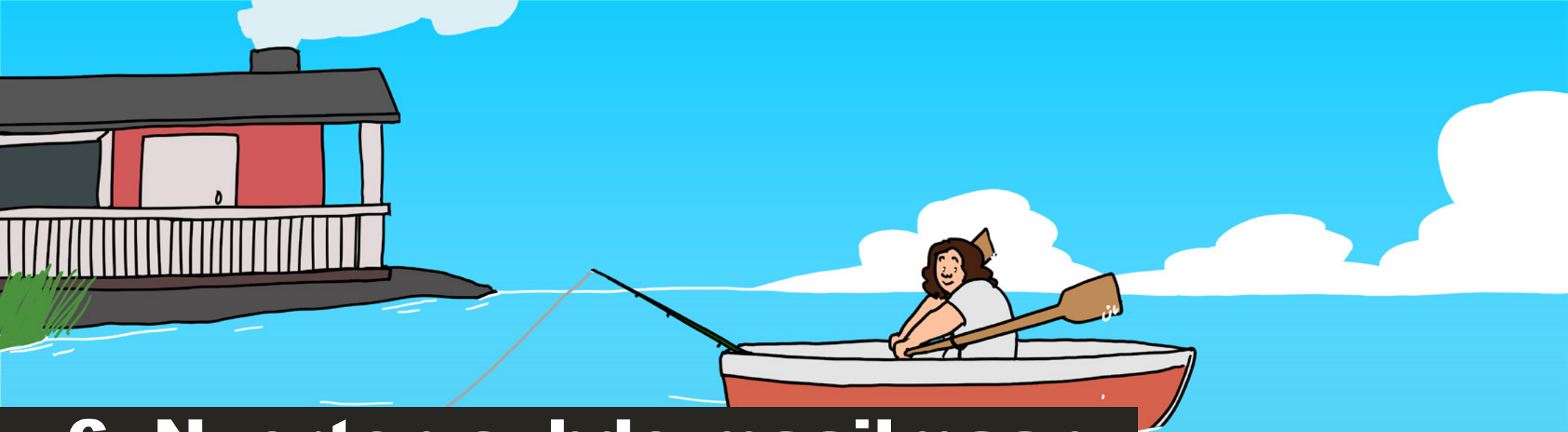
4. tasolla puhutaan nuorisotyöstä, sillä yksittäinen nuorisotyöntekijä ei pysty varmistamaan tätä asiaa yksin. Tässä kohtaa edellytetään kunnassa/kaupungissa rakenteita.

Vähemmistöihin kuuluvat nuoret eivät saa ääntään kuuluviin riittävän hyvin, jos emme erityisesti kiinnitä siihen huomiota.

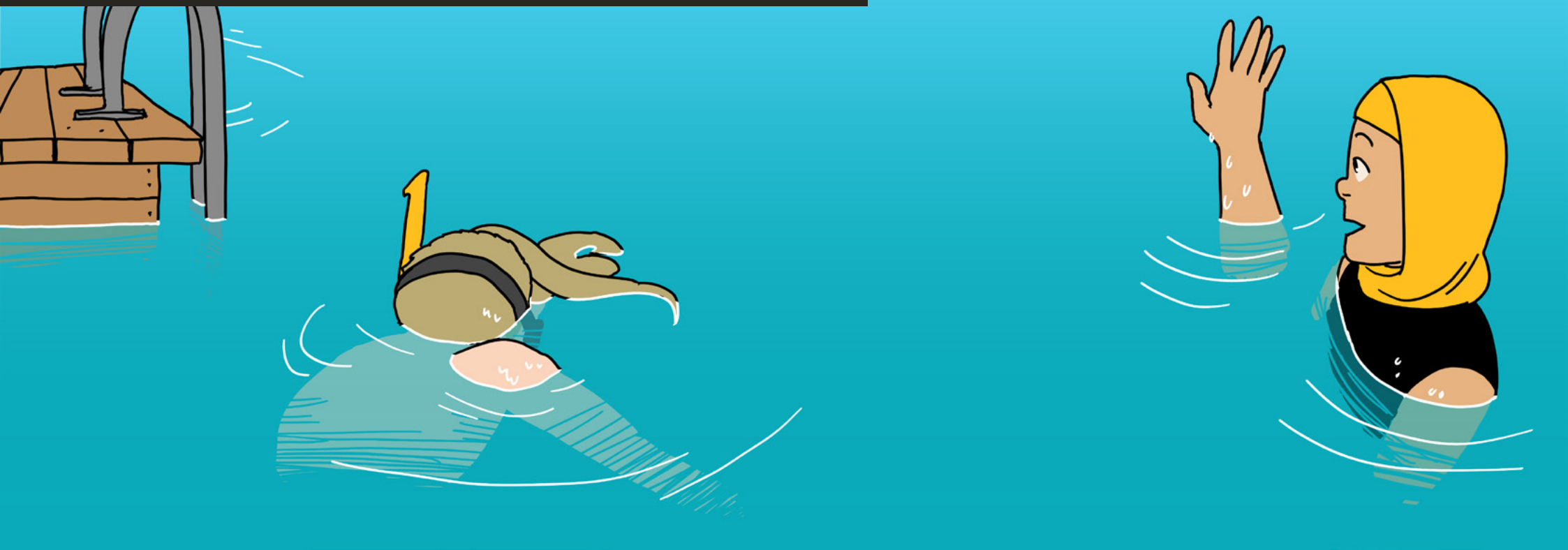
5.3 Nuoruuden edunvalvonta ja elinoloihin vaikuttaminen

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät oman roolinsa nuoruuden edunvalvojina.	Nuorisotyöntekijät kuulevat nuoriin ja nuorten elämään liittyviä tarpeita ja ilmiöitä ja tuovat tietoa nuorisopalveluiden omaan keskusteluun.	Nuorisotyöntekijät tukevat suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti dialogisuuden rakentumista eri toimijoiden ja sukupolvien välillä.	Nuorisotyöllä varmistetaan nuorille kanavia ja tilanteita saada heidän mielipiteensä ja näkökulmansa esiin muuallakin kuin nuorisotyössä.

Muistiinpanoja

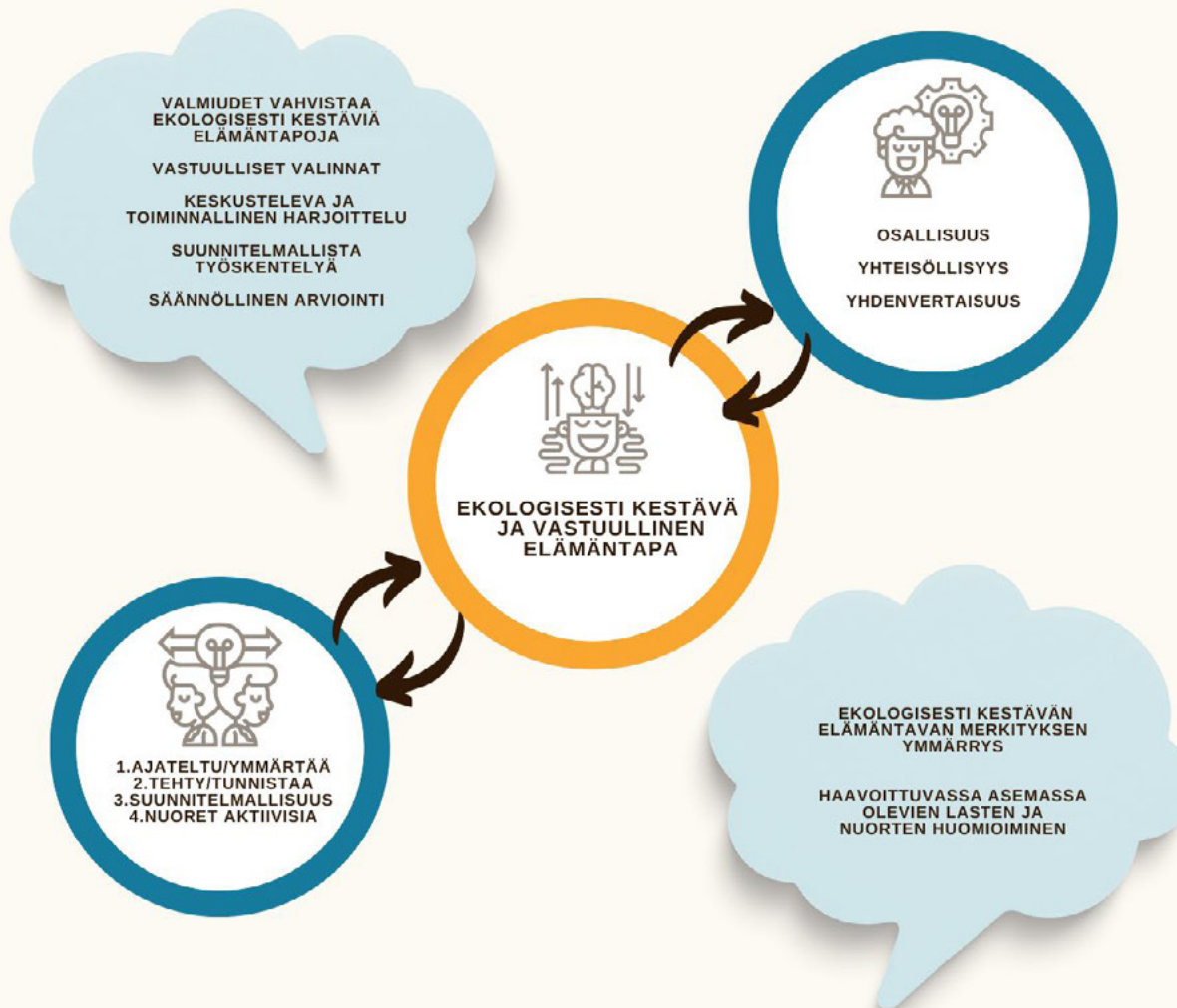

6. Nuorten suhde maailmaan, kulttuuriin ja luontoon

6.1 Ekologisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa

• • • • • • • • NUOREN SUHDE MAAILMAN KULTTUURIIN JA LUONTOON

Tämä kriteeri sisältää seuraavia asioita: luontosuhde, luonnonvarojen säilyttäminen, ilmastonmuutos, kierrättäminen ja uusiokäyttö, kestäväenergia, ekologinen- ja vastuullinen kuluttaminen sekä taloudellisesti kestävä elämäntapa.

Muista arviointinäkökulmana nuoren suhde maailmaan ja luontoon. Tietoa: <https://kestavaelamantapa.fi/>

6.1 Ekologisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät ekologisesti kestävä elämäntavan merkityksen ja heillä on valmiudet vahvistaa nuorten ekologisesti kestäviä elämäntapoja.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat ekologisesti kestävä elämäntavan osa-alueita ja niiden merkityksiä nuorten elämässä. Nuorisotyöntekijät keskustelevat ekologisesti kestävä elämäntapaan liittyvistä asioista nuorten kanssa.	Nuorisotyöntekijät rakentavat toimintaympäristöjä, joissa nuoret voivat harjoitella ja vahvistaa suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti ekologisesti vastuullisten valintojen tekemistä huomioiden haavoittuvassa asemassa olevat nuoret.	Nuorisotyöntekijät rakentavat tilanteita, joissa nuorilla on mahdollisuus omalla toiminnallaan vahvistaa ekologisesti kestäviä ja vastuullisia elämäntapoja. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

6.2 Sosiaalisesti vastuullinen ja kestävä elämäntapa

Maailman kansalaisuuden tukeminen.

Tämä kriteeri sisältää seuraavia asioita: ihmisoikeusperustaisuus, rauhankasvatus: rauha ja oikeudenmukaisuus, sukupuolten tasa-arvo, eriarvoisuuden vähentäminen.

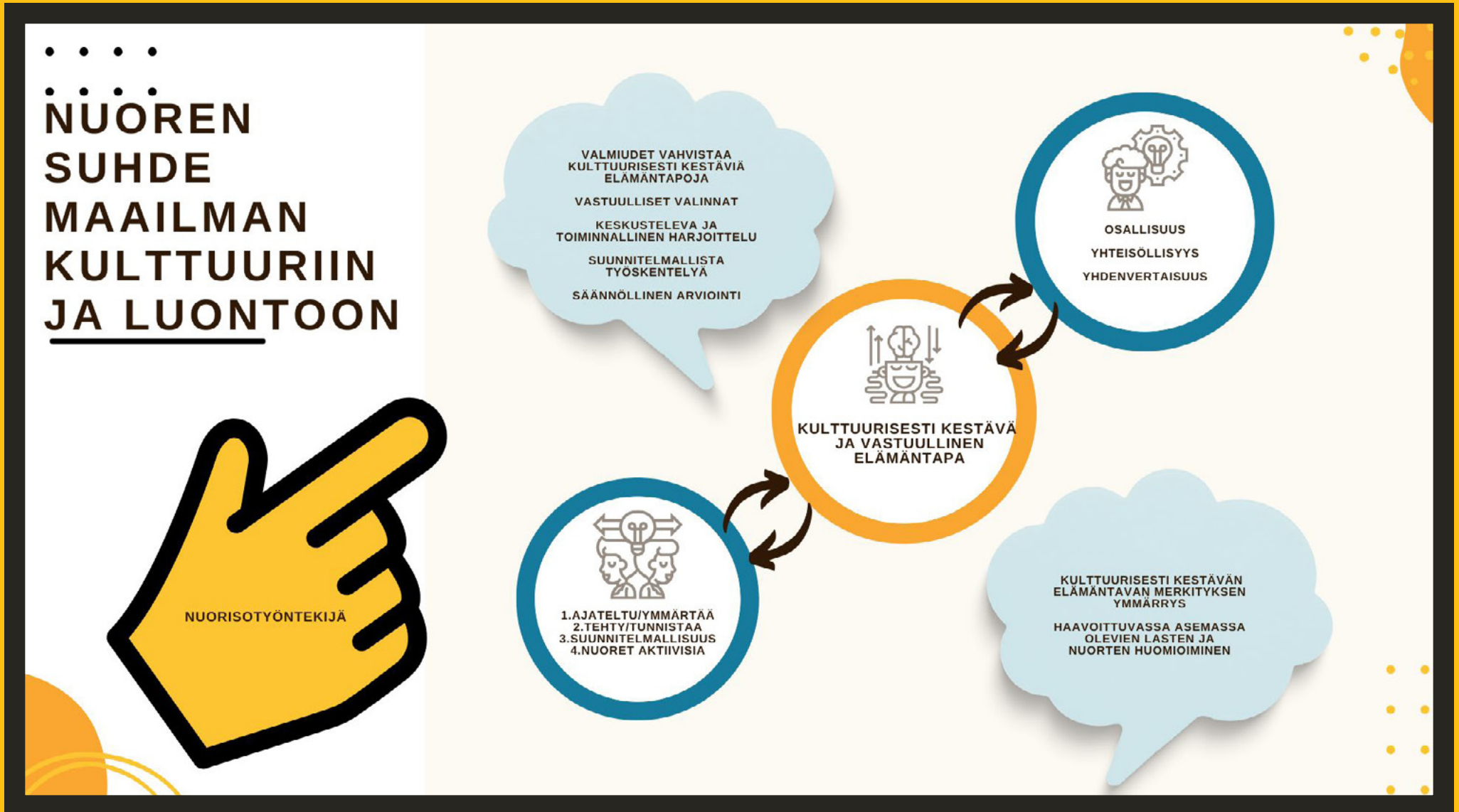
Muista arviointinäkökulmana nuoren suhde maailmaan, luontoon ja kulttuuriin. Tietoa: <https://kestavaelamantapa.fi/>

6.2 Sosiaalisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät sosiaalisesti kestävä elämäntavan merkityksen ja heillä on valmiudet vahvistaa nuorten sosiaalisesti kestäviä elämäntapoja.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat sosiaalisesti kestävä elämäntavan osa-alueita ja niiden merkityksiä nuorten elämässä. Nuorisotyöntekijät keskustelevat sosiaalisesti kestävä elämäntapaan liittyvistä asioista nuorten kanssa.	Nuorisotyöntekijät rakentavat toimintaympäristöjä, joissa nuoret voivat harjoitella ja vahvistaa suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti sosiaalisesti vastuullisten valintojen tekemistä huomioiden haavoittuvassa asemassa olevat nuoret.	Nuorisotyöntekijät rakentavat tilanteita, joissa nuorilla on mahdollisuus omalla toiminnallaan vahvistaa sosiaalisesti kestäviä ja vastuullisia elämäntapoja. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

6.3 Kulttuurisesti vastuullinen ja kestävä elämän tapa

Maailman kansalaisuuden tukeminen.

Tämä kriteeri sisältää seuraavia asioita: Tavat, monimuotoisuus, erilaisten kulttuurien ymmärtäminen, kieli, perinteet, historia, antirasismi.

Muista arviointinäkökulmana nuoren suhde maailmaan, luontoon ja kulttuuriin.

Huomioidaan kahden tai useamman kulttuurin vaikutus nuoreen, tunnustetaan että se aiheuttaa haasteita nuoren elämään ja tuetaan nuorta niiden välillä elämisessä. Tietoa: <https://kestavaelamantapa.fi/>

6.3 Kulttuurisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa

1. TASO	2. TASO	3. TASO	4. TASO
Nuorisotyöntekijät ymmärtävät kulttuurisesti kestävä elämäntavan merkityksen ja heillä on valmiudet vahvistaa nuorten kulttuurisesti kestäviä elämäntapoja.	Nuorisotyöntekijät tunnistavat kulttuurisesti kestävä elämäntavan osa-alueita ja niiden merkityksiä nuorten elämässä. Nuorisotyöntekijät keskustelevat kulttuurisesti kestävä elämäntapaan liittyvistä asioista nuorten kanssa.	Nuorisotyöntekijät rakentavat toimintaympäristöjä, joissa nuoret voivat harjoitella ja vahvistaa suunnitelmallisesti ja toiminnallisesti kulttuurisesti vastuullisten valintojen tekemistä huomioiden haavoittuvassa asemassa olevat nuoret.	Nuorisotyöntekijät rakentavat tilanteita, joissa nuorilla on mahdollisuus omalla toiminnallaan vahvistaa kulttuurisesti kestäviä ja vastuullisia elämäntapoja. Nuorisotyöntekijät seuraavat ja arvioivat suunnitelmallisen työn toteutumista.

Muistiinpanoja

Itsearviointi ja auditointiraportti

Pvm		klo	
Toimipaikka			
Arvioija 1			
Arvioija 2			

Nuorten suhde toisiin nuoriin Arviointi 1-4

1.1 Kaverisuhteiden mahdollistaminen ja tukeminen	
1.2 Harrastaminen ja toimintaryhmät	
1.3 Seurustelu	
1.4 Nuorten omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen	
1.5 Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen/vahvistuminen	
1.6 Tunnetaidot	
1.7 Turvataidot	

(jos kriteeriä ei pysty arvioimaan, jätä se kohta tyhjäksi)

Nuorten suhde luotettaviin aikuisiin Arviointi 1-4

2.1 Nuorten suhde huoltajiin/lähiyhteisöön	
2.2 Nuorten yksilöllinen kohtaaminen	
3.3 Nuorten vuorovaikutuksen tukeminen aikuisten kanssa	

(jos kriteeriä ei pysty arvioimaan, jätä se kohta tyhjäksi)

Nuorten suhde alueeseen ja sen ympäristöön Arviointi 1-4

3.1 Nuoret toimijoina omassa lähiympäristössään	
3.2 Turvallisuuden tunteen edistäminen alueella	

(jos kriteeriä ei pysty arvioimaan, jätä se kohta tyhjäksi)

Nuorten suhde palvelujärjestelmään ja rakenteisiin	Arviointi 1-4
4.1 Koulutus	
4.2 Työelämätaitojen tukeminen	
4.3 Palveluohjaus	
4.4 Digitaaliset palveluympäristöt	

(jos kriteeriä ei pysty arvioimaan, jätä se kohta tyhjäksi)

Nuorten suhde päätöksentekoon ja yhteiskuntaan	Arviointi 1-4
5.1 Kansalaisuus ja demokratiataidot	
5.2 Nuorten innostaminen vaikuttamiseen	
5.3 Nuoruuden edunvalvonta ja elinoloihin vaikuttaminen	

(jos kriteeriä ei pysty arvioimaan, jätä se kohta tyhjäksi)

Nuorten suhde maailmaan, kulttuuriin ja luontoon	Arviointi 1-4
6.1 Ekologisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa	
6.2 Sosiaalisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa	
6.3 Kulttuurisesti kestävä ja vastuullinen elämäntapa	

(jos kriteeriä ei pysty arvioimaan, jätä se kohta tyhjäksi)

Sanallinen arviointi (kirjoitetaan kokonaisina lauseina)

a) vahvuudet:

b) kehittämisalueet: